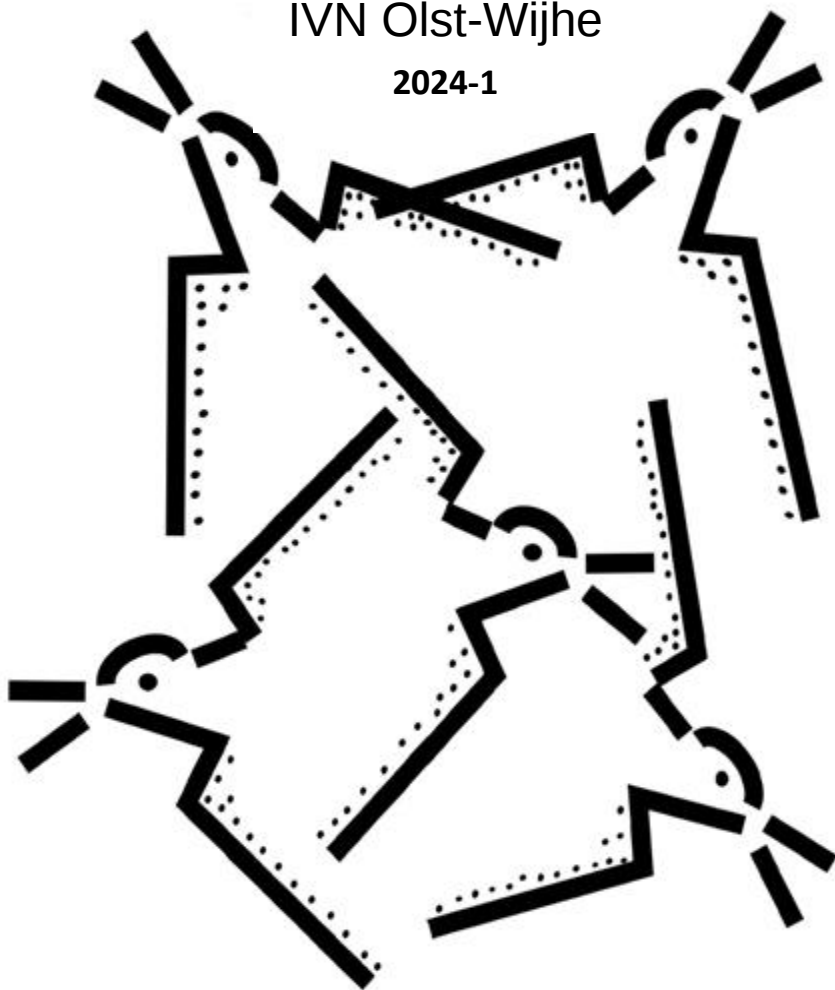

de Grutto

IVN Olst-Wijhe

2024-1

ivn.nl/afdeling/olst-wijhe

Bestuur

Voorzitter	Elly Luttikholt Tel. 0570-523427	voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl Veerstraat 17 8131 CB Wijhe
Secretaris	Roos van der Burg Tel. 06-49988778	secretaris@ivn-olst-wijhe.nl Marjolein 6 8131 GD Wijhe
Penningmeester	Michiel Faber	penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl Herxen 14 8131 PG Wijhe
Lid	Ans Rijpkema Tel. 06-45162099	Ledenadministratie ans@ivn-olst-wijhe.nl Hamelweg 12 8131 RV Wijhe

Contactpersonen werkgroepen

Activiteiten (Lezingen, excursies, cursussen, jeugd)	Lilian Bults, Ans Rijpkema tel. 06-45162099 activiteiten@ivn-olst-wijhe.nl
Facebook	Margriet Wegman tel. 0570-784034
Heemtuin	Annet van der Veen tel. 0570-523937 heemtuin@ivn-olst-wijhe.nl
Veermans Hof IJsselflora	Keimpe de Jong tel. 06-83704601
Landschapsonderhoud	landschapsonderhoud@ivn-olst-wijhe.nl
Natuur- en milieubeleid	VACANT natuurmilieubeleid@ivn-olst-wijhe.nl
Planten	Leonieke Kruit tel. 0570-524835 planten@ivn-olst-wijhe.nl
Redactie De Grutto	Marth van Roij tel. 0570-522692 redactie@ivn-olst-wijhe.nl
Roofvogels	Ron Gravendeel tel. 06-42444691 roofvogels@ivn-olst-wijhe.nl
Torenavalken	Theo van der Linden torenavalken@ivn-olst-wijhe.nl
Uilen	Hans de Jonge tel. 0570-522629 uilen@ivn-olst-wijhe.nl
Vogels	VACANT vogels@ivn-olst-wijhe.nl stadsvogel@ivn-olst-wijhe.nl
Website	Claudia van de Leur Pieter de Haan website@ivn-olst-wijhe.nl

In deze Grutto

Februari 2024 nummer 1

Van de redactie	2
Gezocht!!!	2
Activiteiten	3
Activiteiten elders	10
Van het bestuur	10
Jaap Gerkes erelid IVN NL	11
Voor de jeugd	11
Algemene ledenvergadering IVN Olst-Wijhe	12
Jaarverslag secretaris 2023	14
Financieel jaarverslag 2023 en Begroting 2024	18
Jaarverslag Activiteiten 2023	18
Jaarverslag Heemtuin 2023	20
Jaarverslag Landschapsonderhoud 2023	23
Jaarverslag Planten 2023	25
Jaarverslag Redactie De Grutto 2023	27
Jaarverslag Roofvogels 2023	28
Jaarverslag Torenvalken 2023	29
Jaarverslag Uilen 2023	29
Jaarverslag Vogels 2023	36
Bosanemonen Olst-Wijhe	37
Bioblitz	42
Heemtuinplant uitgelicht	44
Vogelwaarnemingen in Olst-Wijhe	45
Vogel van het jaar 2024	48

Kopijsluitingsdata: 1 februari; 1 mei; 1 september; 1 december.

Redactie Marth van Roij redactie@ivn-olst-wijhe.nl
Kerkpadsblok 35 8131 WX Wijhe Tel. 0570-52269

Lidmaatschap

De contributie van € 25,- per jaar wordt geïnd door het landelijke bureau van IVN. Dat zorgt voor een factuur of de contributie wordt via een automatische incasso afgeschreven.

U dient het lidmaatschap voor het volgende jaar vóór 1 december schriftelijk op te zeggen bij Ans Rijpkema, Hamelweg 12, 8131 RV Wijhe of ans@ivn-olst-wijhe.nl.

Van de redactie

We kunnen nu de natte winter achter ons laten. Maart nadert alweer, dus de lente is in aantocht. Hopelijk met wat beter weer. Als ik dit schrijf staan de sneeuwkllokjes en krokussen in bloei en zitten er knoppen aan de forsythiastruik (chinees klokje) in mijn tuin.

Maart betekent ook dat we op de jaarlijkse ALV - op 20 maart 2024- terugkijken naar het vorige jaar. Door alle jaarverslagen van de werkgroepen en secretaris is dit weer een extra dikke nummer van de Grutto geworden. En het wordt wel duidelijk dat er weer veel werk door de afdeling verzet is afgelopen jaar.

Dankzij de werkgroep Planten kun je in dit nummer ook lezen over bosanemonen die in onze gemeente op diverse plekken voorkomen. Er staat een knutselopdracht voor de jeugd in en je kunt de vele vogelwaarnemingen bestuderen. Maak kennis met weer een nieuwe heemtuinplant etc.

Dus, graag wens ik je veel lees-, kijk-, en doeplezier met dit nieuwe nummer en wellicht tot ziens op een van onze activiteiten.

Marth van Roij.

Gezocht!!!

Ondersteuner gierzwaluwen

Wie vindt het leuk en interessant om ingewerkt te worden door Ronald Boerkamp bij het monitoren en ophangen van gierzwaluwkasten in Olst-Wijhe? Ronald doet dit al jaren en heeft veel informatie hierover.

Al sinds 2008 ondersteunt het IVN de gierzwaluw in Olst-Wijhe. Door het ophangen van bijna 200 nestkasten in samenwerking met particulieren, Salland Wonen en de gemeente Olst-Wijhe, hebben wij deze bijzondere vogel weten te behouden voor de gemeente. Het aantal gierzwaluwpaaertjes is daardoor gestegen tot meer dan 100 paartjes!

Door drukke werkzaamheden kan Ronald zich niet meer met gierzwaluwen bezighouden, zoals hij graag zou willen. Daarom zoeken we iemand die, in eerste instantie samen met Ronald, bestaande kasten wil onderhouden, vervangen en monitoren. Daarna kun je zelfstandig te werk gaan, met op de achtergrond Ronald. Is dit iets voor jou? Graag reageren naar voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl.

Bestuursleden en coördinatoren

Het IVN Olst-Wijhe blijft zoeken naar bestuursleden om het bestuur op peil te houden en verder te versterken. Ook zoeken we opvolging voor de

coördinatoren van de werkgroepen Vogels en Natuur en milieubeleid.

Het gaat goed met de afdeling! Er zijn vorig jaar weer nieuwe leden bijgekomen. Dat is heel verheugend, wij zien dit als een geweldige steun voor het groene werk dat wij graag willen doen. Zo zijn er voor 2024 ook heel wat leuke en nuttige acties op de rol gezet. Wij hopen dat jullie daar allemaal iets van je motivatie om lid te worden of te blijven, in terugvinden. Met de uitbreiding van de afdeling is ook het werk van de verschillende werkgroepen en het bestuur een punt van aandacht. Vele actieve leden zijn al heel lang actief, en naderen het moment dat ze het stokje willen of moeten overdragen. Daarom hierbij de dringende oproep aan onze leden om actief te worden als coördinator of als bestuurslid. Meld je aan alsjeblieft, want we hebben jullie hard nodig om onze afdeling te laten draaien! Stuur je reactie naar secretaris@ivn-olst-wijhe.nl en dan nemen we contact met je op. Alvast bedankt!

Roos van der Burg, secretaris.

Idee of begeleiding excursie of wandeling

Heb je zelf een idee voor een te houden excursie of wandeling of wil je een keer een excursie of wandeling (bege)leiden in een gebied dat je goed kent of op een van de vele mooie plekjes die onze gemeente Olst-Wijhe rijk is? Of lijkt je dat gewoon leuk om te doen, neem dan contact op met Elly Luttikholt tel. 0570-523427 of voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl.

Activiteiten

Datum 2024	Activiteit	Locatie	Trekker
Maart-november	Onderhoud van de heemtuin	Heemtuin	Annet vd Veen
9 maart	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
16 maart	NL Doet ochtend	Heemtuin	Annet van der Veen
20 maart	Algemene ledenvergadering	't Hamel	Voorzitter Secretaris
23 maart	Opruimactie Schone Rivieren	Wijhe Olst	Elly Luttikholt Lilian Bults
8 april	Vogelzangwandeling	Wijhe	Jan Klungers
22 april	Vogelzangwandeling	Wijhe	Jan Klungers
26 april 19:00	Rondleiding en proeverij	Heemtuin	Annet vd Veen Lilian Bults
29 april	Doe dag voor kinderen 8 tot 12 jaar	Bezoekers- centrum Den Nul	Michiel Faber Linda vd Boon
13 mei	Vogelzangwandeling	Wijhe	Jan Klungers
25 mei	Wilde planten in bermen	Nog niet bekend	Lilian Bults Leonieke Kruit

Datum 2024	Activiteit	Locatie	Trekker
2 juni	Slootjesdagen voor kinderen	Wijhe	Linda vd Boon Michiel Faber Ans Kolkman
6 juni 's avonds	Fietstocht	Olst	Ron Gravendeel Lilian Bults
7 juni 19:00	Rondleiding heemtuin	Wijhe	Annet vd Veen Lilian Bults
19 juni 's avonds	Gierzwaluwenlezing	Wijhe	Ronald Boerkamp Ans Rijpkema
5 juli 19:00	Rondleiding en proeverij	Heemtuin	Annet vd Veen Lilian Bults
22 juli	Doe dag voor kinderen	Bezoekers-centrum Den Nul	Michiel Faber Ans Kolkman Ans Rijpkema
3 augustus	Fietstocht	Bedoening of heemtuin	Elly Lutikholt Lilian Bults
Juni of juli of augustus	Excursie Marker Wadden	Lelystad	Lilian Bults Ans Rijpkema
september	Diekdagen Olster Jaarmarkt Kindernatuurmoment	Wijhe en Olst	Ans Rijpkema Liesbeth Ruinemans Ans Kolkman
15 september	Rondleiding de Gelder door Peter Pol	Onder de Gelder	Ans Rijpkema
20 of 21 september	World Clean Up Day	Gemeente Olst-Wijhe	Elly Lutikholt
6 oktober	Paddenstoelenexcursie voor kinderen	Zoogenbrink	Annet vd Veen Linda van der Boon
12 oktober	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
26 oktober	Herfstspeurtocht Nacht van de nacht	Onder de Gelder	Michiel Faber Lilian Bults Ans Rijpkema
1 en 2 november	Natuurwerkdag	Heemtuin	Annet van der Veen
9 november	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
november	Lezing	Langhuus	Voorzitter Secretaris
14 december	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong

Over alle in het overzicht (pag. 3 en 4) genoemde en eventuele nog te organiseren activiteiten van IVN-afdeling Olst-Wijhe, staat normaliter een week van tevoren (nadere) informatie in de regionale kranten en de huis-aan-huisbladen. Op ivn.nl/afdeling/olst-wijhe en op facebook staan ook de laatste berichten rondom de excursies. Deelname aan lezingen en excursies is meestal gratis voor leden, maar we zijn blij met een vrije gift.

Bezoek de heemtuin

De hele winter blijft heemtuin “Veermans Hof IJselflora” aan de Bongerd in Wijhe elke dag geopend. Zeker nu de paden verhard zijn is het heerlijk lopen door de heemtuin.

Vanaf half maart zullen de eerste naambordjes van planten er al weer staan. Vanaf deze tijd komen er weer allerlei voorjaarsbloemen in bloei. Het lenteklokje, voorjaarshelmbloem en de wilde narcis, longkruid en winterakoniet fleuren de tuin dan al weer helemaal op. Ook het maarts viooltje, het speenkruid en de holwortel zijn vast al weer in bloei te vinden. Je kunt er vrij rondwandelen of vanaf een bankje genieten van de tuin. Vergeet u niet uw naam in het gastenboek te schrijven?

Landschapsonderhoud

© W. Blom

De werkgroep Landschapsonderhoud gaat dit knotseizoen nog een keer aan de slag met (voornamelijk) wilgen knotten op zaterdag 9 maart 2024. We verzamelen om 8:30 uur op het parkeerplein voor de Albert Heijn in Wijhe en vertrekken van daar naar de werkplek.

We werken tot ongeveer 12:30 uur.

Voor koffie en na afloop een eenvoudige lunch wordt gezorgd door de boer of grondeigenaar. Bij erg slecht weer gaat het niet door. Nodig zijn stevige werkschoenen, sterke werkkleding, die ook tegen een beetje regen bestand moet zijn en zin om in de vrije natuur met een prettige groep mensen te werken. Voor goed gereedschap (we werken alleen met handgereedschap) wordt gezorgd en ook op de veiligheid wordt goed gelet.

Lees vooraf ook het artikel Knotafspraken en het artikel Protocol Gereedschap Knotacties 2020-2021 op ivn.nl/afdeling/olst-wijhe/reglementen. Dan kunnen we weer flink aan de bak in ieder geval!

Graag 1 week van tevoren opgeven als je mee wil doen, dan weten we hoeveel gereedschap, koffie en eten we moeten regelen.

Nieuwe mensen zijn van harte welkom, evenals nieuwe werkplekken.

Voor informatie zie ivn.nl/afdeling/olst-wijhe of bel of mail naar coördinator Keimpe de Jong, tel. 06-83704601 of landschapsonderhoud@ivn-olst-wijhe.nl.

Werken in de heemtuin: Oproep vrijwilligers!

Vanaf 16 maart begint het heemtuinseizoen in Veermans Hof IJssel flora weer! Dat betekent dat er vanaf die datum weer onderhoud moet worden gedaan in de heemtuin. We hebben een behoorlijk aantal vrijwilligers, maar meer handen, zeker sterke, zijn altijd welkom, op de woensdagavond en/of donderdagochtend.

De heemtuin heeft zich weer ingeschreven voor NL Doet op 16 maart 2024, de vrijwilligersdag die altijd in het hele land georganiseerd wordt. Kijk voor info over deze dag en aanmelden op: <https://www.nldoet.nl/activiteit/heemtuin-veermans-hof-ijsselflora-voorjaarklaar-maken>.

Voor NL Doet zijn we op zoek naar mensen die ons op zaterdag 16 maart van 9:00-12:00 uur willen komen helpen. We gaan de heemtuin Veermans Hof IJsselflora weer helemaal klaarmaken voor het nieuwe seizoen! We harken het blad weg en vegen de paden schoon. Er wordt gesnoeid en een aantal perken worden onder handen genomen. De bruggen, infoborden en banken worden schoongemaakt en we zetten de eerste naambordjes bij de planten. Tegenprestatie is: koffie/thee + zelfgebakken koek en taart!

Vanaf 21 maart zijn er elke donderdagochtend vanaf 9:00 uur mensen aan het werk in de heemtuin. Ook op woensdagavond wordt er gewerkt vanaf april vanaf ongeveer 19:00 uur tot het donker wordt.

Iedereen, die het gezellig vindt om samen deze tuin mooi te maken en houden, is altijd welkom! Ook als je maar incidenteel kunt. Het werk in de heemtuin leer je onder leiding van anderen kennen. Dus ook als je geen verstand hebt van een heemtuin, kun je komen helpen!

Lijkt je het leuk om mee te werken in de heemtuin en wil je een eerste keer komen kijken hoe dat gaat, meld je dan bij Annet van der Veen, heemtuin@ivn-olst-wijhe.nl of tel 0570-523937 of kom gewoon langs!

Algemene ledenvergadering 2024 IVN Olst-Wijhe

De Algemene Ledenvergadering wordt gehouden op woensdag 20 maart 2024. De vergadering begint om 19:30 uur in 't Hamel, Hamelweg 12, 8131 RV Wijhe. Graag aanmelden voor deelname uiterlijk op woensdag 13 maart 2024 bij Elly Luttikholt voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl of bij Roos van der Burg secretaris@ivn-olst-wijhe.nl.

Op de ALV zal u het Beleidsplan 2024-2029 worden voorgelegd, ter instemming. Omdat dit een vrij groot document is, zal dit u - afwijkend van het gebruik bij ALV stukken - apart digitaal worden toegestuurd. Voor wie geen mail heeft, is er de mogelijkheid om het plan op afspraak in te zien bij de voorzitter of de secretaris.

TEGELHUYNS

WIJHE

Specialist in warme vloeren!

Een minimale ecologische voetafdruk is voor ons belangrijk: we zijn bijna energie neutraal met energiezuinige verlichting, een warmtepomp, een pellet-kachel en een dak vol met zonnepanelen. We rijden deels 100% elektrisch. In onze showroom vindt u diverse tegels die geproduceerd zijn met minimale belasting van het milieu, o.a. doordat er gerecycled materiaal in de tegels is verwerkt en dit ziet u niet in het eindresultaat!

zeer ruime collectie vloer-
tegels
badkamertegels
keukentegels
aanleg vloerverwarming

Tegelhuyns Wijhe
Enkweg 1b, Wijhe
www.tegelhuyns.nl

U bent van harte welkom! Allon, Daisy, Ingrid en Sandra

Boni

**Supermarkt Wijhe
Langstraat 83
8131 BB Wijhe**

Openingstijden

Maandag	8.00 - 20.00 uur
Dinsdag	8.00 - 20.00 uur
Woensdag	8.00 - 20.00 uur
Donderdag	8.00 - 20.00 uur
Vrijdag	8.00 - 21.00 uur
Zaterdag	8.00 - 20.00 uur
Zondag	12.00 - 17.00 uur

Thuis bij Boni.

Frits is thuis in wonen!

**Specialist in behang / gordijnen /
raamdecoratie / laminaat / pvc vloeren
marmoleum / tapijt / vinyl**

Handelsweg 4, Wijhe
(0570) 521 368
fritsvanderlinden.nl

frits

**van
der**

linden

woningstoffering

Actie Schone Rivieren tijdens Landelijke Opschoondag

Zaterdagochtend 23 maart 2024 van 9:00-12:30 uur.

KOM EEN OCHTEND HELPEN !!! De start is weer bij de Loswal in Wijhe. Een schone rivier(oever) is belangrijk voor het welzijn van al wat leeft rondom die rivier. Met dit doel voor ogen organiseert IVN Olst-Wijhe samen met de gemeente Olst-Wijhe en de ROVA een schoonmaakactie langs de oever van de IJssel. Deze actie sluit aan bij de Landelijke Opschoondag. Meestal 2 aan 2 raap je met een knipper het afval op en doe je in een grote plastic zak.

Al een aantal jaren vindt deze actie met succes plaats. Iedereen, klein en groot is van harte welkom op

23 maart!!! Zet het alvast in je agenda. Kijk van tevoren even wat voor weer het wordt en pas je kleding daarop aan. Denk ook zeker aan goed schoeisel. Neem eventueel zelf wat te drinken mee.

Opgeven kan vóór 19 maart bij Elly Luttikholt voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl zodat we kunnen zorgen voor voldoende opruimgereedschap.

Vogelzangwandelingen

Al enkele jaren organiseren we vogelzangwandelingen. Op maandagavonden vanaf het begin van de zomertijd tot half mei proberen we tijdens wandelingen de zang van de verschillende vogelsoorten te leren herkennen. Dat vraagt doorgaande oefening. In het volgende voorjaar ben je vaak een flink deel weer vergeten, maar hoe langer je het doet, hoe sneller je er weer in zit. We bezoeken daarvoor verschillende locaties. We beginnen meteen na het ingaan van de zomertijd. Het is dan 's avonds lang genoeg licht en het aantal zingende vogelsoorten is dan nog beperkt. Geleidelijk komen er steeds meer soorten bij.

Data: **8 april, 22 april en 13 mei 2024**. We vertrekken altijd om 19.00 uur en ik laat de deelnemers steeds de vertrekplaats weten.

We houden het aantal deelnemers beperkt. Er komt geen bericht van deze wandelingen in de kranten.

Mijn gezondheid laat me nog wel eens in de steek, dus ik moet de mogelijkheid hebben om een mailtje te sturen dat ik er die keer niet bij ben. Maar dat hoeft je niet te beletten om gewoon op stap te gaan. Ik wil dus graag dat je het me per mail laat weten als je mee wilt doen:

Jan Klungers, j.klungers@planet.nl.

Rondleiding en proeverij

Heb je al eens kruidenboter van kraailook of daslook geproefd of kruidenthee uit onze tuin? In heemtuin Veermans Hof IJssel flora valt er in het voorjaar al heel wat te ontdekken. Kom je op vrijdag 26 april proeven en luisteren naar de verhalen achter de bloemen en planten?

De aanvangstijd is 19:00 uur en de rondleiding + proeverij duurt ongeveer 1 uur.
Geef je je voor 25 april even op?
Voor groepen kunnen er ook rondleidingen op maat aangevraagd worden.
Informatie: Annet van der Veen
0570-523937 heemtuin@ivn-olst-wijhe.nl.

Daslook

© A. vd Veen

Activiteiten elders

Activiteiten andere IVN-afdelingen en KNNV-Zwolle

Deze kun je zoals gebruikelijk vinden op de site van IVN Zwolle, IVN Deventer, IVN Raalte en de site van het KNNV Zwolle onder activiteiten. Er worden uiteenlopende excursies en cursussen georganiseerd, door het IVN en/of het KNNV soms in samenwerking met andere organisaties. Zo kun je op de sites, afhankelijk van de tijd van het jaar, bijvoorbeeld informatie vinden over excursies en cursussen over amfibieën, vlinders wilde planten, insecten, vogels etc.
Zie ivn.nl/afdeling/zwolle, ivn.nl/afdeling/deventer, ivn.nl/afdeling/raalte, en knnv.nl/zwolle. Hou dus deze sites in de gaten!

Van het bestuur

Allereerst vanaf deze plek voor eenieder een heel goed, groen, actief 2024 in goede gezondheid gewenst!

Tussen de vorige Grutto en deze ligt maar een korte periode. Toch is het een extra dik exemplaar dankzij de jaarverslagen van de werkgroepen die op de agenda staan van de aankomende Algemene Ledenvergadering op 20 maart 2024. We hebben een paar bestuursvergaderingen gehad en een fijne vergadering met de coördinatoren en actieve leden, mede ter voorbereiding van die ALV.

Wij kijken uit naar een hopelijk prachtig voorjaar met weer zeer verschillende activiteiten die we organiseren en het zou fijn zijn als u door een grote opkomst laat zien dat we aan uw interesse en belangstelling tegemoet komen.

Laat u ook zien dat u de vereniging steunt door naar de ledenvergadering te komen? Tot 20 maart 2024 19:30 uur op 't Hamel!

Elly Luttikholt, voorzitter.

Jaap Gerkes erelid IVN NL

Vlak voor het einde van 2023, op 18 december, kregen wij het bericht dat Jaap Gerkes benoemd is tot erelid van het IVN Nederland! Dit vanwege zijn jarenlange verdiensten in de Landelijke Raad van het IVN, laatstelijk als vice-voorzitter, en zijn bijdrage in verschillende commissies in het fusietraject naar één IVN. Naast al deze activiteiten is Jaap 11 jaar secretaris geweest van onze IVN afdeling Olst-Wijhe. Bij zijn afscheid uit de Landelijke Raad kreeg hij deze mooie onderscheiding. Wij zijn er bijzonder trots op een zo actief en gewaardeerd lid in ons midden te hebben. Jaap, van harte gefeliciteerd met dit eervolle en welverdiende erelidmaatschap!

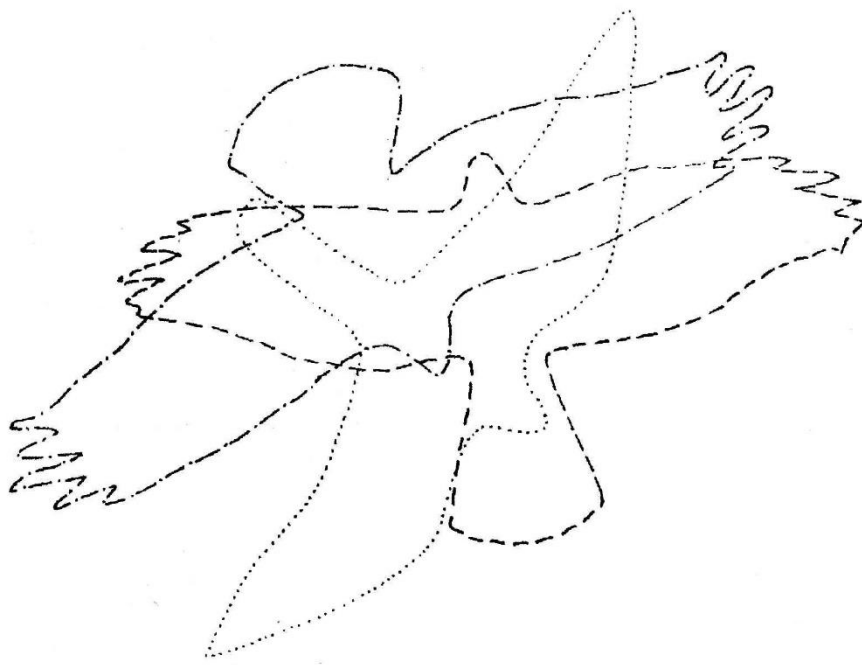

Elly Lutikholt, voorzitter.

Voor de jeugd

Silhouet

Hieronder zie je drie silhouetten. Ze zijn van een torenvalk, een sperwer

en een buizerd. Probeer met behulp van een vogelboek erachter te komen wie wie is. Trek de silhouetten over op doorzichtig papier en knip ze uit. Wanneer je nu een roofvogel ziet, hou dan het doorzichtige silhouet tegen de lucht en vergelijk het met de vogel. Op deze manier kun je erachter komen welke roofvogel er in de lucht zweeft.

TIP: Neem ook eens een silhouet over op plakplastic. Plak het op jouw slaapkamerraam. Hiermee voorkom je dat vogels tegen het raam aan vliegen. Ze passen namelijk wel op dat ze niet te dicht bij een roofvogel komen. Je kunt ook een groep silhouetten maken en op het windscherm plakken of op de huisgevel bevestigen.

Bron: Zwols Natuurtijdschrift.

Algemene ledenvergadering IVN Olst-Wijhe

Uitnodiging

Hierbij nodigt het bestuur van IVN Olst-Wijhe u uit voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering 2024 IVN Olst-Wijhe.

Deze wordt gehouden op woensdag 20 maart 2024 en begint om 19:30 uur in 't Hamel, Hamelweg 12, 8131 RV Wijhe. U wordt verzocht zich voor deelname uiterlijk op woensdag 13 maart 2024 aan te melden bij Elly Luttikholt voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl of bij Roos van der Burg secretaris@ivn-olst-wijhe.nl liefst met uw actuele mailadres. Eventuele machtigingen kunt u ook schriftelijk aan Elly of Roos doorgeven.

De meeste stukken die betrekking hebben op deze ALV vindt u in deze Grutto. Echter, het verslag van de ALV 2023 staat in de Grutto 2023-2, Het laatste verslag van de paddenwerkgroep staat in de Grutto 2023-4, de financiële stukken liggen bij de ALV op 20 maart ter inzage, en het Beleidsplan 2024-2029 wordt u via de mail toegestuurd, omdat dit een vrij groot document is. Voor wie geen mail heeft, is er de mogelijkheid om het beleidsplan op afspraak in te zien bij de voorzitter of de secretaris.

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Verslag jaarvergadering 2023 dd. 22 maart 2023 (zie de Grutto 2023-2)
3. Verslagen bestuur en werkgroepen over 2023
 - 3.1. Jaarverslag secretaris
 - 3.2. Jaarverslagen werkgroepen
 - 3.3. Financieel jaarverslag
 - 3.4. Kascontrolecommissie – resultaat en decharge bestuur

3.5 Bekrachtiging bestuursbesluiten 2023 - GEEN

4. Financiën, Begroting 2024

5. Aftreden en benoeming nieuw kascontrolecommissielid

De kascontrolecommissie 2023 bestond uit Ine de Groot en Jaap Gerkes. Reserve lid is Oege Verhagen. Ine treedt af en voor 2024 moet een ander lid worden benoemd. Het voorstel is om Oege te benoemen. Er moet ook een nieuw reservelid worden benoemd.

6. Aftreden bestuursleden en voordracht tot benoeming nieuwe bestuursleden

Michiel Faber – treedt af

Roos van der Burg – treedt af

Elly Luttikholt – treedt af, herkiesbaar

Ans Rijpkema – treedt af, herkiesbaar

Het bestuur draagt Elly voor tot herbenoeming als bestuurslid - zij houdt de portefeuille van voorzitter - en Ans tot herbenoeming als algemeen bestuurslid.

Het bestuur draagt verder voor tot benoeming als bestuurslid: Fatma Savas, met de portefeuille van penningmeester, Rianne Dijkslag, met de portefeuille van secretaris, en Coen Hanschke als algemeen bestuurslid.

Conform art. 9 lid 5 van de statuten kan een voordracht voor tegenkandidaten worden ingediend bij het bestuur door minimaal 5 leden, tot uiterlijk 15 maart 2024, schriftelijk of langs elektronische weg, tezamen met een schriftelijke of elektronische verklaring van de kandidaat dat hij/zij een benoeming zal aanvaarden.

Als er zo'n voordracht komt, wordt deze op de algemene ledenvergadering meegedeeld, waarna stemming zal plaatsvinden.

6. Beleidsplan 2024-2029 - BESLUIT ter goedkeuring.

Het Beleidsplan 2024-2029 van IVN Olst-Wijhe zal ter bekrachtiging worden voorgelegd aan de ALV van 20 maart 2024 en heeft de volgende indeling:

1. Inleiding
2. Doelen, missie en visie
3. Organisatie
 - 3.1 Bestuur
 - 3.2 Leden
 - 3.3 Werkgroepen
 - 3.4 Samenwerkingsverbanden
4. Communicatie en Public Relations (PR)
5. Ambities en activiteiten
 - 5.1 Algemene activiteiten
 - 5.2 Activiteiten voor de jeugd
6. Wettelijke verplichtingen, veiligheid en financiën
7. Bijlage

ivn natuur
educatie
Olst-Wijhe

Het Beleidsplan wordt u via de mail toegestuurd.

We rekenen op uw deelname!

Elly Luttkholt, voorzitter en Roos van der Burg, secretaris.

Jaarverslag secretaris 2023

Het jaar 2023 – leden en sponsoren

Het jaar 2023 was een relatief rustig jaar. Er waren geen grote veranderingen in het aanbod van activiteiten. Op 31 december 2023 bestaat IVN Olst-Wijhe uit 175 gewone leden en 1 huisgenootlid; er kwamen dit jaar 20 leden bij en er zijn 2 leden vertrokken. Wij telden 11 sponsoren; er zijn nog 20 donateurs 'oude stijl'; aan hen vragen wij via De Grutto om lid te worden.

Van de leden zijn er ongeveer veertig actief binnen één of meerdere werkgroepen. De overige (niet actieve) leden ondersteunden het werk van onze vereniging financieel. Daarnaast werd IVN Olst-Wijhe direct en indirect ondersteund door adverteerders/sponsoren.

Bestuur en bestuurlijke activiteiten

Vlak voor het einde van 2023, op 18 december kregen wij het bericht dat Jaap Gerkes benoemd is tot erelid van het IVN Nederland! Dit vanwege zijn jarenlange verdiensten in de Landelijke Raad van het IVN, laatstelijk als vice-voorzitter, en zijn bijdrage in verschillende commissies in het fusietraject naar één IVN. Naast al deze activiteiten is Jaap 11 jaar secretaris geweest van onze IVN afdeling Olst-Wijhe.

Bij zijn afscheid uit de Landelijke Raad kreeg hij deze mooie onderscheiding. Wij zijn er bijzonder trots op een zo actief en gewaardeerd lid in ons midden te hebben. Jaap, van harte gefeliciteerd met dit eervolle en welverdiende erelidmaatschap!

Het bestuur was in 2023 als volgt samengesteld:

Elly Luttkholt, voorzitter; Roos van der Burg, secretaris; Michiel Faber, penningmeester; Ans Rijpkema, lid, ledenadministratie.

Ronald Boerkamp, tot de ALV op 22 maart 2023 adviseur van het bestuur.

Drie leden hebben zich aangemeld als kandidaat bestuurslid en zijn conform art. 9 lid 1 van de Statuten ad interim toegevoegd aan het bestuur; zij zullen op de ALV van 2024 worden voorgedragen als bestuurslid. Op 28 juni is Rianne Dijkslag, en op 6 september zijn Fatma Savas en Coen Hanschke aldus toegevoegd. Tegenkandidaten kunnen zich uiteraard nog melden, volgens de procedure beschreven in lid 9, art. 3-6 van de Statuten.

Het bestuur is in 2023 zes keer bij elkaar geweest. Er is daarnaast regelmatig contact geweest tussen de bestuursleden, bilateraal, via mail of per telefoon. Met de coördinatoren is 2 keer vergaderd, op 11 januari

en op 20 september. Daarnaast is er op 22 maart een ALV gehouden. Als voorzitter heeft Elly deelgenomen aan een aantal districtsvergaderingen van IVN Overijssel. Hierbij werd overleg gepleegd over gemeenschappelijke onderwerpen. Er zijn dit jaar 6 bestuursbesluiten genomen, waarvan er 2 aan de ALV van 22 maart ter bekrachtiging werden voorgelegd. Tevens zijn er van 6 bestuursbesluiten uit 2022, ook nog 4 aan die ALV voorgelegd. Daarna zijn er geen bestuursbesluiten meer genomen die bekrachtiging behoeven.

We werken momenteel aan een Beleidsplan 2024-2029 voor de afdeling. We hebben met een borrel afscheid genomen van Ronald als adviseur van het bestuur.

Ook in 2023 hebben wij weer voor sommige vergaderingen gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Zorgboerderij 't Hamel in Wijhe. Zorgboerderij 't Hamel biedt dagverzorging aan ouderen. De werkgroep Landschapsonderhoud verzorgt als tegenprestatie het knotten van de wilgen op het terrein van 't Hamel.

't Hamel is per 1 mei 2023 overgegaan naar nieuwe eigenaren, die deze regeling voorlopig laten voortduren. Hartelijk dank daarvoor! Het bestuur heeft met hen kennis gemaakt bij een vergadering.

Jaarvergadering 2023

Op 22 maart 2023 is de Algemene Ledenvergadering van dit jaar gehouden. Er waren 18 leden aanwezig; geen lid had een machtiging voor stemmingen afgegeven, en 7 leden hadden zich afgemeld. Zie voor het verslag: De Grutto, 2023-2.

Werkgroepen

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Betrokkenheid bij de natuur stimuleert duurzaam handelen.

Dat is, naast de heemtuin, de basis van een aantal zelfstandige werkgroepen.

Doelen zijn het landschap met de voorkomende dieren- en plantensoorten te beschermen en te verbeteren en de waarde van waar we mee bezig zijn te laten zien aan de inwoners en bezoekers van onze gemeente. De werkgroepen en hun leden zijn in feite de handen, oren en ogen van het IVN in Olst en Wijhe en zijn daarmee de spil binnen IVN Olst-Wijhe.

Zeearend

© H. v. Zummeren

De bezetting van de werkgroepen is dit jaar incompleet geweest. Er waren 4 vacatures van coördinator: Beleid, Stadsvogels, Vogels en Roofvogels.

De werkgroep Roofvogels heeft gelukkig een coördinator gevonden in de persoon van Ron Gravendeel. Welkom Ron en veel succes! De werkgroepen Vogels en Stadsvogels zijn samengevoegd tot één werkgroep Vogels, waarvoor nog een coördinator wordt gezocht. Nu de paddenpoel is gerealiseerd is gebleken dat de padden de weg naar de poel prima weten te vinden. De werkgroep Amfibieën kan nu het beperkte, nog resterende werk aan de paddentrek onderbrengen bij de gewone activiteiten. Wegens dit succes is deze werkgroep eind van dit jaar opgeheven. Het bestuur bedankt Hanne Muskee en alle vrijwilligers van de paddenwerkgroep voor hun inzet de afgelopen jaren!

Het bestuur heeft Hans de Jonge en de Uilenwerkgroep voorgesteld voor de Groene Overijsselse Vrijwilligersprijs vanwege zijn/hun jarenlange inzet, en deze aanvraag is gehonoreerd! Op 17 november 2023 kreeg Hans de prijs overhandigd door Gedeputeerde Liesbeth Grijzen. Proficiat!

De website kreeg extra menskracht in de persoon van Pieter de Haan, die de site samen met Claudia van de Leur gaat verzorgen. Welkom Pieter! Annet van der Veen is na vele jaren activiteiten naast de heemtuin toe aan een sabbatical, en heeft het onderdeel website dat zij deed inmiddels overgedragen. Bedankt Annet voor je tomeloze inzet! De heemtuin blijft Annets inzet krijgen.

Zoals is afgesproken met de werkgroepen zijn de coördinatoren van de werkgroepen ook in 2023 weer betrokken bij de bestuursactiviteiten, hetgeen een broodnodige taakverlichting voor het bestuur was.

Milieu-educatie

Dit jaar zijn er verschillende activiteiten geweest op het gebied van milieu-educatie. Ronald Boerkamp heeft op 11 januari een lezing over de gierzwaluw gehouden voor de Vrouwen van Nu in Wijhe. De tweede lezing hierover op 14 juni kon helaas niet doorgaan. Ook zijn lezing in Raalte hierover kon niet doorgaan.

Voor de heemtuin zijn er stukjes geschreven en gepubliceerd. Er zijn verschillende excursies gehouden voor belangstellenden en er zijn kinderactiviteiten gedaan, zoals een Slootjesdag. Op het Weijtendaal is twee keer een actie geweest met de natuurkoffer, en vier keer op 't Hamel. Daarnaast wordt de natuurkoffer op het Weijtendaal door een vrijwilliger gebruikt om individueel te vertellen over de natuur.

De geplande lezing Sporen in het Landschap werd aansluitend aan de ALV in maart gehouden. Gert Jan Blankena hield daar een enthousiast

verhaal over de sporen in vooral de Veluwe. Daarbij waren ook belangstellenden van buiten het IVN aanwezig. Op 29 november werd een boeiende lezing gehouden door Claus van den Brink over de jarenlange omvorming van zijn terrein: van verwaarloosd veehoudersterrein naar bloeiende heemtuin. Deze lezing trok circa 30 belangstellenden waaronder een aantal niet-leden. Met alle werkgroepen en georganiseerde activiteiten samen hebben we ca. 1250 personen bereikt.

Overleg met de gemeente Olst-Wijhe, met andere gremia, en samenwerkingsverbanden

In 2023 heeft er een formeel overleg plaatsgevonden met de gemeente Olst-Wijhe met Elly als onze voorzitter, over de mogelijkheid van groene(re) schoolpleinen in Olst-Wijhe. Dit is een zaak van lange adem. Alle informatie over groene schoolpleinen wordt naar de desbetreffende ambtenaar gestuurd.

Informeel zijn er ook enkele contacten met de gemeente geweest. Er is overleg geweest met de provincie over gemeenschappelijke onderwerpen. Met SBB was er gegevensuitwisseling: SBB heeft onze werkgroep Planten gevraagd om een inventarisatie van bijzondere flora rond Fortmond.

IVN Olst-Wijhe heeft op 6 maart 2023 een Partnerovereenkomst getekend inzake samenwerking met NMO.

ARBO en Veiligheid

De ARBO wetgeving wordt momenteel geïmplementeerd; een model omgangsregels en een gedragscode voor activiteiten met jeugd en kwetsbaren voor onze afdeling is intern besproken en in de ALV van 2023 bekrachtigd.

We hebben voor onze vereniging een vertrouwenscontactpersoon gezocht en gevonden in de persoon van Jack van Liesdonk. Zijn gegevens vindt u op de website. Als u hem belt, geef dan altijd meteen aan dat het een vertrouwensgesprek betreft. U kunt ook mailen. Een Handboek Arbo om veilig te werken is in de maak. Incidenten worden aan het bestuur en andere direct betrokkenen gemeld. In 2023 zijn er gelukkig geen incidenten geweest.

Continuïteitscommissie

Dit jaar is bij de ALV van 23 maart de continuïteitscommissie ingesteld, en als lid zijn daarin benoemd: Willem Blom en Dick Stellingwerf. Elk jaar wordt bij de ALV gecheckt of de commissie nog bereid is.

Roos van der Burg,
secretaris.

Beleef de natuur

Financieel jaarverslag 2023 en Begroting 2024

Het Financieel jaarverslag 2023 en de Begroting 2024 liggen op de jaarvergadering ter inzage. Leden die vooraf deze stukken willen ontvangen kunnen zich, liefst via penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl, melden bij de penningmeester. Ze worden dan per e-mail toegestuurd.

Michiel Faber, penningmeester.

Jaarverslag Activiteiten 2023

In 2023 zijn er weer verschillende activiteiten georganiseerd door IVN Olst-Wijhe.

In februari zijn we gestart met een kinderactiviteit “uilen ballen pluizen” op zorgboerderij 't Hamel. Onder leiding van Linda waren kinderen en (groot)ouders vol aandacht bezig met het pluizen van de uilenballen op zoek naar de verschillende botjes.

In maart was er de algemene ledenvergadering met daarop volgend een lezing door Gert-Jan Blankena: Sporen in het landschap. Zoals b.v. de wallen die waren aangebracht in voorbije eeuwen om grenzen aan te geven of om het wild uit de enk te houden. En ook had je sleuven voor de watervoorziening van het dorp.

In het voorjaar heeft Jan Klungers weer 6 keer een vogelzangexcursie gehouden bij de Duursche Waarden.

Voor de Doe dag voor kinderen in de meivakantie in de Duursche Waarden waren er heel veel aanmeldingen, waardoor we helaas een aantal kinderen hebben moeten afzeggen. Onder leiding van Michiel en Linda hebben de kinderen drie uur buiten gespeeld met als thema “kriebelbeestjes”. Het was een puzzeltocht waarbij de kinderen bij ieder gevonden punt een opdracht konden doen.

In mei ging de fietstocht niet door vanwege het slechte weer. Ook de excursie naar de vistrap op de Boskamp kon niet door gaan, vanwege de kwetsbaarheid van dat gebied.

De slootjesdag voor kinderen in juni was een groot succes. In twee groepen gingen we op twee verschillende plekken aan de Kappeweg waterbeestjes vangen. Na afloop gingen we samen alle vangsten bekijken en werd alles weer keurig in de sloot terug gedaan. Ook bij deze activiteit was zowel jong als oud zeer fanatiek bezig.

In juni was er ook een wilde planten excursie onder leiding van Leonieke. Langs de Zandwetering bij de Kappeweg liet Leonieke ons vele bijzondere planten zien. We hebben ons verwonderd o.a. over de puntgal en de bladrollers.

De lezing over de gierzwaluw ging helaas niet door vanwege te weinig aanmeldingen. Dit kwam o.a. doordat het verkeerde mailadres in de persberichten stond.

Onder de bezielende leiding van Linda en Peter gingen vanaf de Noordpolderzijl 10 deelnemers wadlopen. Ploeteren door de zompige aarde en leren hoe je het beste kan lopen zonder vacuüm gezogen te worden. Luisteren naar de verhalen over krabben, kokkels, getijden en zeekraal proeven.

De fietstocht in juli, die van start ging in Olst, ging wel door. Onder leiding van Lilian en Ron ging deze fietstocht over de landgoederen, natuur en Sallandse roofvogels. Er waren veel aanmeldingen en helaas hebben we ook weer enkele mensen moeten afzeggen. De reacties na afloop waren erg enthousiast en positief.

In de zomervakantie was er weer een Doedag voor kinderen in de Duursche Waarden met als thema “Kriebelbeestjes”. De kinderen werden uitgedaagd om als een spin op een wiebelige lijn je evenwicht te houden. En ze werden getest of ze net zo sterk waren als een mier. En tot slot gingen ze een prachtig insect ontwerpen van natuurlijke materialen.

In augustus was er weer een fietstocht georganiseerd, dit keer onder leiding van Lilian en Elly. Onderweg stopten we om ter plekke bijzonderheden over de verschillen in vegetatie in de uiterwaarden te vernemen. In Herxen werd zelfs de zeearend

gespot, die de IJssel in dook en weg vloog met een vis in de poten. De fietstocht werd afgesloten in de heemtuin met kruidenthee en wat lekkers erbij.

Een rondleiding op de Gelder door Peter Pol in september. Ook hier waren weer veel aanmeldingen en moesten we weer enkele mensen afzeggen. Peter vertelde over de verscheidenheid aan bomen, het Pinetum, over de geschiedenis van het landgoed, over zichtlijnen, over beheer en over de veelheid aan vogels en zoogdieren op het landgoed. Het was een geanimeerde en heel diverse groep qua leeftijd en kennisniveau waardoor er veel ontdekt en uitgewisseld is.

Zowel in maart als in september hebben we weer mee gedaan met het opruimen van het afval langs de rivieren. In maart in het kader van de landelijke actie World Cleanup Day en in september met de landelijke actie Schone Rivieren. Beide dagen hebben onder leiding van Elly een groepje van ongeveer 10 volwassenen en enkele kinderen veel afval

langs de IJssel opgeruimd. Met name op de parkeerplaatsen lag veel afval.

In de herfstvakantie hebben Annet en Linda een paddenstoelenspeurtocht georganiseerd vanaf de Zoogenbrink in Olst. Een mooie combinatie van jong en oud waarbij iedereen fanatiek op zoek ging naar paddenstoelen. Kortom zeer geslaagd.

De herfstspeurtocht is niet door gegaan vanwege te weinig mankracht. En de Nacht van de nacht in oktober ging ook niet door omdat op dezelfde dag de spooktocht Halloweije plaatsvond.

Tot slot in november in het Langhuus een lezing over een landschapstuin door Claus van de Brink. Dertig jaar geleden pakte Claus de uitdaging op om het verwaarloosde land bij een boerderij in Olst om te toveren tot een lustoord voor planten, vogels en insecten. Een boeiende lezing waarin hij uit de doeken deed hoe hij dit voor elkaar heeft gekregen.

Lilian Bults en Ans Rijpkema.

Jaarverslag Heemtuin 2023

In 2023 is er weer geweldig samengewerkt door zowel leden van de heemtuin groep als mensen die één of een paar keer per jaar een klus doen voor de heemtuin. Iedereen hiervoor hartelijk dank!

We begonnen het werkseizoen op NL Doet om samen de heemtuin voorjaarsklaar te maken. Door sneeuwval werd er op twee zaterdagen, 11

© A. vd Veen

en 18 maart, door 25 personen gewerkt. Paden werden weer netjes gemaakt, blad geharkt en de eerste naambordjes neergezet. Het ecotoilet werd weer klaargemaakt en teveel aan bepaalde planten werden verwijderd.

Vanaf half maart werd er op de woensdagavond wekelijks door 4-8 personen gewerkt. Op de donderdagochtend was er een ook vast groepje van 5-8 personen. Dit jaar hebben we er 1 nieuwe vrijwilliger bij gekregen.

Stevens
Optiek

We hebben
de gehele
collectie van Red
Kinderbrillen

GRATIS oog-en oogdrukmeting

Uitgebreide collectie modieuze monturen

Maak nu een afspraak:

Langstraat 76 - 8131 BE Wijhe - 0570 525335

Kijk ook eens op
**ivn.nl/afdeling/
olst-wijhe**

of volg ons op

**Albert Heijn
Boomgaard**

Openingstijden:

Maandag t/m donderdag: 08.00 - 20.00 uur

Vrijdag: 08.00 - 21.00 uur

Zaterdag: 08.00 - 19.00 uur

Zondag: *Nieuw!* → **12.00 - 18.00 uur**

GRATIS voor de deur parkeren! Gewoon bij Boomgaard.

AH Boomgaard Oranjelaan 2 8131 DB Wijhe tel: (0570) 521 597 fax: (0570) 522 711

Twee keer (voor- en najaar) hebben we vergaderd, de rest van de communicatie ging per mail, WhatsApp of op de werkdagen. Vanaf half april werden er folders naar zo'n 20 adressen in de gemeente gebracht.

Het branden van de paden hoefde dit jaar niet meer zo vaak, omdat we nu verharde paden hebben. Leen van Brakel heeft, zoals elk jaar, in oktober de heemtuin weer gemaaid. Arno heeft gezorgd voor scherp gereedschap. Henk heeft de waterpomp weer af- en aangesloten. Anneke en Adèle hebben de naambordjes die niet meer mooi waren overgespoten. De rest van de groep zorgde voor het wekelijks onderhoud van de perken en paden, zodat de tuin netjes bleef voor het publiek.

Op Landelijke Natuurwerkdag, vrijdag 3 en zaterdag 4 november, werd de heemtuin weer winterklaar gemaakt, ook weer door twee ploegen mensen van onze eigen groep aangevuld met 5 vrijwilligers die aangemeld waren via de Landelijke Natuurwerkdagen. Ook het "bosje" van de buurman werd in overleg ingekort, zodat er meer licht valt op het "tuintje van Jan", waardoor er in 2024 vast een andere vegetatie zal ontstaan.

We hebben materialen geleverd aan de "natuurtafel" in het infocentrum in Den Nul, waarbij ook reclame gemaakt werd voor de heemtuin.

Dit jaar hebben we geen heemtuinitje kunnen houden. De rondleiding die we afgesproken hadden werd afgezegd. We bezoeken elk jaar andere tuinen om nieuwe ideeën op te doen voor onze eigen heemtuin.

We hadden dit jaar goede opkomsten bij onze rondleidingen. Lilian Bults hielp mee bij een rondleiding. In totaal kwamen er bij drie rondleidingen 21 personen meelopen. We merken dat de rondleidingen meer mensen trekken, als je er iets te eten/proeven bij aanbiedt.

Van het subsidiegeld van de gemeente hebben we dit jaar tuinmaterialen aangevuld, naambordjes en gas voor de onkruidbrander aangeschaft, planten en zaden gekocht en verf gekocht om het schuurtje te schilderen. Door een gift konden we een nieuwe grasmaaier aanschaffen, die vanaf 2024 gebruikt gaat worden.

Omdat er een "schat" verborgen is in de heemtuin, komen er vaak mensen via geocaching op bezoek in de heemtuin. Zij verbazen zich over deze mooie plek. Er zijn, in de 7 maanden dat de heemtuin open was, mensen uit het hele land in onze tuin op bezoek geweest. Vanaf maart werd er in ons gastenboek geschreven door mensen uit onder andere: Zeist, Delft, Vught, Den Haag, Olst, Heerde, Ommen en Amsterdam. Enkele uitspraken in ons gastenboek:
Dankbaar voor mooie tuin (Vluchtelingenwerk Olst)
Te vroeg bij de school om een kleinkind op te halen. Uw tuin ingelopen.
Wat een oase, rust en wijsheden. Ga zo door!

Mooi begin van onze mini-tuinreis in Salland!
Bewaar de natuur, behoudt het leven!

Annet van der Veen.

Jaarverslag Landschapsonderhoud 2023

De werkgroep Landschapsonderhoud bestaat uit een ploeg van ruim 30 enthousiaste, ervaren vrijwilligers (V/M). Zesmaal per jaar van januari t/m maart en van oktober t/m december gaat de ploeg elke tweede zaterdag van de maand bij landeigenaren aan het werk om wilgen te knotten. De werkdag begint om 8:30 uur en eindigt na 13:00 uur. De landeigenaar zorgt om 10 uur voor koffie/thee/koek en voor een lunch met soep en broodjes rond 13:00 uur.

Werkzaamheden bestaan uit het terugzagen van knotwilgen tot op de knot, wat gebeurt door de “zagers”, en het versjouwen van afgezaagde takken naar bulten, wat geschiedt door de “sjouwers”. En soms worden op percelen nieuwe wilgen bij geplant.

© W. Blom

Er wordt gewerkt met gereedschap en ladders van Landschap Overijssel. Tijdens werkdagen hanteren we een veiligheidsprotocol voor ieders veiligheid, want we werken vaak op hoogte en een vallende tak kan zwaar zijn en heeft veel impact.

Het animo om mee te mogen zagen is groot. Vrijwilligers dienden zich op tijd aan te melden zodat ze bij de gelukkige 25 van de maand zitten, want 25 is het maximum aantal werkers dat in verband met de veiligheid en het aanwezige gereedschap aan de slag kan.

In de maandelijkse aankondiging in de Reklamix/Huis aan huis wordt vooral niet opgeroepen tot aanmelding van nieuwe vrijwilligers want de vaste club is gewoonweg te enthousiast en trouw!
En ons knotwerk wordt gewaardeerd. Sommige eigenaren zijn zo blij met het verloop van de dag en de geleverde arbeid dat ze achteraf een bedrag overmaken naar IVN Olst-Wijhe.
En 2023 was weer een mooi knotjaar met zes dagen hard werken en een zevende activiteit.

Januari: Storm! Op de Gravenweg 2A en 2B waaide storm Agnes daags tevoren al zo hard dat moest worden besloten de knotdag uit te stellen. Twee weken later dan oorspronkelijk gepland werd het werk op de Gravenweg afgerond. Het was onze tweede aaneensluitende knotdag op dit adres omdat we op dag 1 het werk bij lange na niet hadden afgekregen en we te maken hadden met meer dan bovenbeen dikke takken van bomen die wel 15 jaar niet waren onderhouden. Een prachtklus.

Februari: Bij de familie Van de Vegte aan de Bremmelerstraat 10 in Wijhe komen we ongeveer elke vijf jaar de bomen onderhouden. Het is een lang perceel met aan de rand zo'n 30 wilgen die onder handen zijn genomen.

Maart: Achter de Kleistraat 36 in Olst, staan 23 bomen op de grens van twee weilanden van twee verschillende eigenaren. In samenwerking met en verzorgd door hen beiden hebben we alle bomen onder handen genomen. Tijdens die dag hebben we geleerd dat we voortaan voor een brancard moeten zorgen, want een van de zagers werd getroffen door een flauwte en moest nu gedragen op een oude binnendeur door de weilanden naar een warme schuur worden vervoerd. Het bleek gelukkig allemaal mee te vallen maar de brancard is inmiddels aangeschaft!

Extra in april: een knotkontakt buiten de reguliere knotactiviteiten in den velde. We zijn blij deze zevende actie te hebben kunnen organiseren. Op 18 april vond een informatieve avond voor de vrijwilligers plaats bij Zorgboerderij 't Hamel. Het illustere tweetal Adrie Hottinga & Ferry Kuyk verzorgde in duet een presentatie over onze geliefde zaterdagochtend-vrijtijdsbesteding. Met erna de mogelijkheid tot vragen stellen. Een gezellige maar vooral ook een heel leerzame avond vol goede gesprekken.

Na een zomerstop van zes maanden mochten we in oktober weer. De zomerstop is er omdat na maart de sapstromen in de bomen weer op gang komen, er weer blad aan komt en insecten en vogels zich in de boom nestelen. Dan moeten wij daar vooral NIET zijn en de natuur verstoren!

Oktober: Rijdend met de trein of met de auto waren de wilgen van de familie Wilke aan de Herxerenk 3 opgevallen: een nieuw adres is ontgonnen! Tussen spoorlijn en Rijksstraatweg in ligt een met wilgen omzoomd perceel. Een aantal van de bomen hebben we gezaagd en na werktijd een hele ruime catering mogen ervaren.

November: Een adres dat we al eerder bezochten, maar al een langere tijd niet meer, is Rijkstraatweg 19 in Herxen. Tijdens de werkdag zaagden we maar liefst 27 bomen, hadden we soep en broodjes in de schuur (gezellig door speciaal ingezette extra lampen) en viel er een cake te verloten. Die cake was geschonken door een Wijhenaar die staken was komen ophalen om zelf wilgen te planten op zijn eigen perceel.

December: Wederom een nieuw adres, ditmaal in de uiterste uithoek van de gemeente Olst-Wijhe: Raalterweg 89, Wesepe. Ook daar bewerkten we 27 bomen, grotendeels langs de rand van een sloot, waardoor er veel takken met de hark uit de sloot moesten worden gehaald. De koffie en lunch werd verzorgd op de deel en de catering geschiedde door een Oekraïense dame die ons Oekraïense erwtensoep serveerde.

Keimpe de Jong.

Jaarverslag Planten 2023

Fortmonderbos

In 2023 heeft Staatsbosbeheer de Plantenwerkgroep gevraagd om de wilde planten van het Fortmonderbos te karteren. Het bos is in 2023 aangekocht door Staatsbosbeheer.

Onderstaande soorten zijn gekarteerd. Dat zijn

- Zeldzame soorten
- Rode lijstsoorten
- Soorten die kenmerkend zijn voor een bepaald bostype
- Woekerende exoten

Er zijn 68 soorten vlakdekkend gekarteerd, ter plekke ingevoerd met een smartphone met het programma Obsmapp. Dit programma werkt met GIS, zodat de waarneming zeer nauwkeurig teruggevonden kan worden. De groeiplaatsen worden vanuit Obsmapp geëxporteerd naar de site Waarneming.nl. Op deze site kunnen de groeiplaatsen per soort worden bekeken. Enkele gekarteerde soorten zijn.

Bosanemoon

Kleine ruit

Daarnaast is van het hele

Bosrank

Kruisbladwalstro

bos met bijbehorende

Grote keverorchis

Maarts viooltje

graslanden een lijst

Karwijvarkenskervel

Kweekdravik

plantensoorten

bijgehouden. In totaal waren dat 145 soorten. De komende tijd zal

Staatsbosbeheer beslissen hoe het bos zal worden beheerd. De laatste jaren is al veel naaldbos gekapt. Deze soorten zijn niet inheems. De enige inheemse naaldboomsoort is grove den. In het Fortmonderbos staat voornamelijk fijnspar en douglas. Het bos bestaat uit hardhoutooibos en wintereiken-beukenbos. Het grenst aan de IJssel en bij hoog water overstroomt het gedeeltelijk. Het is geaccidenteerd en een groot deel ligt op rivierduin. Dat alles maakt het een bijzonder bos, dat niet veel voorkomt in ons land.

Bosanemonen

Gerard Schulten vermeldde eerder, dat vooral tussen Boerhaar en Broekland in veel bermen grote hoeveelheden bosanemonen staan. In 2021 is begonnen met de inventarisatie van bosanemonen in de bermen van de gemeente Olst-Wijhe. Om de gemeente en de bewoners de mogelijkheid te geven deze groeiplaatsen te beschermen, is een kaart gemaakt van de verspreiding. In de bossen in de gemeente staan ook bosanemonen, zoals in de Gelder. Daarvan staan ook enkele vindplaatsen op de kaart, maar omdat het vooral gaat om het beschermen van de anemonen in de bermen, zijn die niet volledig gekarteerd. (zie Bosanemonen Olst-Wijhe elders in deze Grutto). Iedereen die bosanemonen weet te staan, die nog niet op de kaart staan, kan die doorgeven via planten@ivn-olst-wijhe.nl. Vanaf begin april staan ze in bloei en dan zijn ze gemakkelijk te vinden.

Anemoon

© L. Kruit

Herhaling b(l)oeiende bermen

Besloten was om ook een eerder project van Gerard Schulten, genaamd b(l)oeiende bermen te herhalen. Dit hield in, dat verspreid over de gemeente, een aantal delen van bermen werden geïnventariseerd op wilde planten. De bedoeling was om afspraken te maken met de gemeente over het bermbeheer. De plantenwerkgroep heeft enkele delen van bermen opnieuw geïnventariseerd, maar omdat het Fortmonderbos een grote klus was, bleef het bij een paar herhalingen. Indertijd zijn per geïnventariseerd stuk, de meest bijzondere soorten gekarteerd. De indruk is, dat hiervan veel is verdwenen. Het is de bedoeling in 2024 hiermee verder te gaan.

Ramelerdijk

Door een vraag van bewoners van de Ramelerdijk aan Frans van Duteweert van de plantenwerkgroep, is een snelle inventarisatie gemaakt van een deel van de Ramelerdijk. Dit, omdat de gemeente Raalte afspraken over het maaibeheer heeft gemaakt met bewoners. Het project zal dan dienen voor het bermbeheer van de hele gemeente Raalte. Van de Ramelerdijk zijn de belangrijkste soorten gekarteerd en er zijn enkele opmerkingen over maaibeheer gemaakt.

Leonieke Kruit.

Jaarverslag Redactie De Grutto 2023

In 2023 zijn er weer 4 nummers van de Grutto op papier verschenen en op onze site geplaatst.

Dankzij een besluit van de ALV in maart 2023 verschijnt de Grutto vanaf mei 2023, in kleur!

Kijkend naar het aantal gedrukte boekjes plus het aantal Grutto's dat per mail verstuurd wordt, dan zijn er in 2023 afhankelijk van het nummer, tussen de 224 en 196 exemplaren van de Grutto bezorgd. In 2022 waren dat er het hele jaar 215.

Dankzij de mensen die kopij aanleverden is de omvang en inhoud van de nummers goed op peil gebleven en vergelijkbaar met andere jaren.

Er zijn nog 10 betalende adverteerders. Dat is er helaas een minder dan in 2022. Wie weet nieuwe adverteerders?

De ploeg gruttobezorgers bestaat nu uit 12 mensen. Hans Harhuis heeft namelijk de bezorging in het buitengebied van Olst op zich genomen.

Graag wil ik allen die op de een of andere manier bijdragen aan de Grutto bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar!

Mede naar aanleiding van een opmerking in de ledenvergadering van 2019 en om papier, milieu en kosten te (be)sparen, had het bestuur de leden en donateurs opgeroepen om over te stappen op de digitale Grutto. Sindsdien ontvangen alle adverteerders, sponsors en andere contacten van onze IVN-afdeling de Grutto digitaal. In december 2021 ontvingen 32 leden en donateurs de Grutto digitaal. Dit aantal is afgelopen jaren langzaam gestegen. Eind 2022 waren dat er 47 en eind 2023 zijn dat er 61. Uiteraard kan aanmelden hiervoor nog steeds via redactie@ivn-olst-wijhe.nl of bij de ledenadministratie ans@ivn-olst-wijhe.nl.

En tot slot: opmerkingen, suggesties en ideeën voor en over het blad én kopij - heel graag met foto's - zijn zeer welkom! Stuur maar op naar redactie@ivn-olst-wijhe.nl !

Marth van Roij.

Jaarverslag Roofvogels 2023

In 2023 is de bestaande roofvogelwerkgroep weer opgestart.

Inmiddels hebben we 9 deelnemers die zich bezig houden met de inventarisatie van roofvogels in het veld.

Van havik, sperwer en buizerd zijn nesten aangetroffen en daar zijn ook jongen uitgevlogen. De resultaten zijn gemeld aan het Sovon.

Haviksnest Wijhe	2 jongen uitgevlogen
Buizerdnest Olst	1 jong uitgevlogen
Sperwer Olst	1 jong uitgevlogen

We hopen dit jaar meer nesten te kunnen melden.

Havik

© P. Schermerhorn

Binnen de gemeente werden dit jaar meerdere malen rode wouwen gezien en ook waren er opvallend veel meldingen van overvliegende wespenspiegels. Er zijn in Nederland de afgelopen jaren een aantal jonge rode wouwen voorzien van een

zender. Die kunt u zelf volgen op de website grauwekiekendief.nl. Een aantal van deze gezenderde vogels is ook binnen onze gemeente gezien. Helaas wordt de vogel die een paar jaar leden in Wijhe is gezenderd niet meer gepeild.

De zeearenden uit het nest in Windesheim zijn al meerdere malen gezien in de Buitenwaarden in Wijhe en in de Duursche waarden. In augustus/september heeft er weer enkele weken een visarend verbleven in de Duursche waarden.

Vanuit de werkgroep is er in 2023 contact gelegd met Staatsbosbeheer en met de stichting IJssellandschap. Voor IJssellandschap is door de werkgroepleden gekeken of er nestbomen aanwezig zijn in de gebieden waarin onderhoudswerkzaamheden worden verricht.

Komend jaar wordt op verzoek van de stichting IJssellandschap het gebied Wolbroeken in Olst gemonitord op broedende roofvogels.

Ron Gravendeel.

Jaarverslag Torenvalken 2023

De werkgroep Torenvalken bestaat uit 3 actieve leden.

Deze zijn in 2023 weer een aantal dagen het veld in geweest om de stand van de torenvalken in beeld te brengen.

Afgelopen jaar zijn 22 kasten beoordeeld. Dat had onderstaand resultaat.

Torenvalk

© H. v. Zummeren

In 8 kasten zijn broedsels aangetroffen met in totaal 43 eieren. Het totaal aantal getelde kuikens bedroeg 23. Er was 1 nest met 7 eieren. Dat is uitzonderlijk veel! Wederom zijn enkele nesten leeggeroofd.

Legsels en kuikens zijn doorgegeven aan Sovon.

In oktober zijn de gebruikte kasten weer schoongemaakt en klaargemaakt voor het nieuwe broedseizoen.

Kortom we zijn klaar voor 2024!

Oproep: in verband met de leeftijd van de huidige werkgroepleden zoeken wij nieuwe leden voor onze groep!

Voor info of aanmelden kun je mailen naar de coördinator torenvalken@ivn-olst-wijhe.nl.

Theo van der Linden.

Jaarverslag Uilen 2023

Het jaar 2023 was voor de kerk- en steenuilen een goed jaar.

Voor de duidelijkheid worden de kasten voor de steenuilen en de kerkuilen in Welsum apart vermeld, omdat we daar pas vanaf 2021 de controles uitvoeren.

We werken als werkgroep samen met landelijke werkgroepen. Voor de steenuilen is dit Stone en voor de kerkuilen is dit SKWN. Beide organisaties hebben handboeken uitgebracht voor het monitoren en verwerken van gegevens. Deze handboeken gebruiken we o.a. voor het bepalen van de leeftijd van de jongen. Daarnaast werken we samen met

het Vogeltrekstation en Sovon. Alle door ons verzamelde gegevens worden met hun gedeeld voor onderzoeksdoeleinden.

Steenuil

De start van het seizoen voor de steenuilen gaf een ander beeld dan in 2022. De eerste controle van de 135 steenuilkasten is uitgevoerd in de laatste dagen van april en de eerste dagen van mei. In 46 kasten werd een broedsel waargenomen. Er werden 178 eieren gelegd; daar zijn 96 jongen uit gekomen. Tijdens de eerste controle kunnen we niet vaststellen wanneer de eieren zijn gelegd. Bij een kast kan het vrouwtje al 14 dagen zitten te broeden en bij een andere kast zit ze net een dag te broeden. Bij de tweede controle bleek er best wel een verschil in de grootte van de jongen. Er zijn 79 jongen geringd; 17 stuks zijn niet geringd vanwege leeftijd. Als de jongen namelijk op uitvliegen staan, worden ze niet meer geringd. Dat kan teveel stress opleveren. Helaas zijn er 10 broedsels mislukt.

We troffen maar liefst 32 vrouwtjes aan met een ring. Die worden door ons aan het Vogeltrekstation gemeld. Er was een vrouwtje bij dat 10 jaar oud is. Ze was als nestjong in ons gebied geringd. Uit de databank van het Vogeltrekstation is te lezen dat we haar voor het eerst hebben

Steenuil	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal kasten	102	108	108	109	109	120	127	127	134	142
Broedsels	38	41	43	39	37	26	?	42	54	46
Eieren	154	159	175	146	161	146	?	156	179	182
Jongen	124	92	127	115	119	117	?	99	102	105
Geringd	117	89	127	99	94	112	0	77	72	79
Uitgevlogen	117	85	123	99	107	112	?	77	82	79
Mislukte broedsels	0	0	4	7	3	2	?	18	23	10
Ouders geringd	0	16	11	4	0	11	0	8	20	19

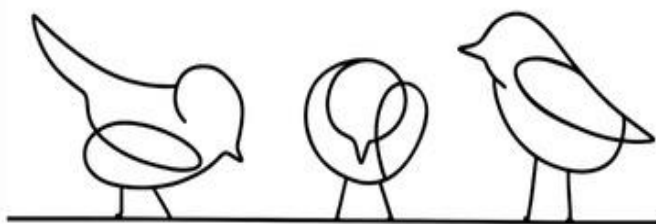

KIJK UIT VERREKIJKERS

OUDE VISMARKT 18 - 8011 TB - ZWOLLE - 038-4213697

WWW.VERREKIJKERAANBOD.NL - INFO@VERREKIJKERAANBOD.NL

**OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE ONTVANGT U
EEN PERSOONLIJKE AANBIEDING VOOR EEN
VERREKIJKER, SPOTTING SCOPE OF STERRENKIJKER**

WIJ ZIJN DEALER VAN DE VOLGENDE MERKEN:

Bushnell

Zwakenberg Tweewielers Wijhe

Specialist in alle merken fietsen, Tevens elektrofietsen!

www.zwakenbergtweewielers.nl

Weet u nog waarom u bepaalde medicijnen slikt?
Hebt u nog overzicht over uw medicijngebruik?
Wij vogelen dit graag voor u uit.

Alphega apotheek Wijhe,
voor al uw vragen over uw medicijnen!

Apotheek Wijhe Raadhuisplein 2-1, 8131 BN Wijhe
Info@apotheekwijhe.nl

Keukens Tuinmeubelen Interieurs

**keukenland
tuinmeubelcentrum** **WIJHE**

www.keukenlandwijhe.nl | www.tuinmeubelcentrumwijhe.nl

Steenuil Welsum	2021	2022	2023
Aantal kasten	6	6	10
Broedsels	3	3	5
Eieren	10	9	16
Jongen	6	6	16
Geringd	6	6	10
Uitgevlogen	6	6	13
Mislukte broedsels	1	1	0
Ouders geringd	1	1	0

teruggemeld op 10-5-2021; toen was ze al 8 jaar oud. Ze zit vanaf 2021 te broeden in een kast op dezelfde locatie. Hopelijk treffen we haar dit jaar weer aan in die kast. Voor een steenuil in de vrije natuur is 10 jaar een respectabele leeftijd, omdat het maar een kleine vogel is en daardoor een makkelijke prooi voor sommige roofvogels.

Er waren 8 vrouwtjes zonder ring. Onze ringster Anne Buijtenhek heeft 6 vrouwtjes van een ring kunnen voorzien. De eerste jongen zijn geringd op 8 juni en de laatsten op 21 juni.

In Welsum waren 3 broedsels in kasten, waar al eerder is gebroed. Daar zijn 10 eieren en 10 jongen uit voortgekomen. Later in het seizoen hebben we nog twee meldingen gekregen van erfbewoners. Op een erf was al een kast aanwezig. Tot grote verbazing van de bewoners troffen ze daar 3 jongen aan. Helaas hebben de jongen het niet overleefd. Op een andere locatie zagen de erfbewoners ineens 3 steenuiljongen onder de zonnepanelen zitten. We hebben daar een steenuilkast geplaatst in een kersenboom. De eigenaar had ontdekt dat de steenuilen onder de dakplaten van de schuur hadden gebroed.

Kerkuilen

De kerkuilen hebben het in 2023, zeker in vergelijking met het jaar daar voor, goed gedaan. Nu was dit niet zo moeilijk, want 2022 was het echte dieptepunt in alle jaren, dat wij uilen volgen. In de tabel kunt u dit duidelijk zien.

Kerkuil	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal kasten	102	108	108	109	109	120	127	127	134	88
Broedsels	15	15	26	29	22	26	?	20	7	21
Eieren	127	58	93	123	91	146	?	95	26	87
Jongen	113	48	93	104	77	117	?	71	19	76
Geringd	104	42	93	101	60	112	0	71	12	71
Uitgevlogen	104	42	95	101	77	117	?	71	18	71
Mislukte broedsels	0	1	1	1	2	2	?	0	1	2
Ouders geringd	0	16	2	4	0	5	0	10	20	0

Kerkuil Welsum	2021	2022	2023
1e Broedsels	3	0	19
Aantal kasten	15	0	3
Eieren	10	0	13
Jongen	10	0	13
Geringd	10	0	13
Uitgevlogen	10	0	13
Mislukte broedsels	0	0	0
Ouders geringd	0	0	0

Sommige kerkuilen zijn erg vroeg gaan leggen en broeden. Op 13 mei 2023 waren we met ringster Anne op pad om de volwassen steenuilvrouwtjes te ringen. Terwijl we onderweg waren werden we gebeld door een kashouder dat er een kerkuil op de grond zat bij de schuur. In eerste instantie dachten we aan een volwassen kerkuil. Daarom vroeg ik : “Is hij gewond?” Het antwoord was dat de kerkuil veel dons had. Dat moest dus wel een jonge kerkuil zijn. Afgesproken dat we wel even langs zouden komen. We hebben toen drie mooie jongen geringd. Ze waren toen al 37 dagen oud. Dus

uitzonderlijk vróege vogels!

We hebben aan de oostkant van de IJssel in Olst-Wijhe 79 kerkuilkasten, in 21 daarvan is een broedsel gestart. Er zijn 87 eieren gelegd waaruit 76 jongen zijn voortgekomen en er zijn 71 jongen geringd. Helaas zijn er twee broedsels mislukt.

We hadden nog een bijzonderheid: tijdens het controleren van een kerkuilkast bleek er een steenuil in te broeden. Kennelijk waren het steenuilen, die graag “op stand” wilden wonen. Kerkuilkasten zijn namelijk flink wat groter dan steenuilkasten. Er zijn twee jongen uit voortgekomen.

Zoals eerder vermeld controleren we in Welsum pas vanaf 2021. Daarvoor werden de kerkuilkasten daar gemonitord door de kerkuilengroep Veluwe. In dat gebied hangen 19 kerkuilkasten. Gezien de oppervlakte hangen daar wel erg veel kasten. Dit jaar is er in 3 kasten gebroed met 5, 4 en 4 eieren. Alle

Geringde kerkuilen

© H. de Jonge

eieren zijn uitgekomen en alle 13 jongen zijn geringd. Een score van 100% ! Heel uniek. De eerste twee broedsels zijn geringd op 7 juni; het laatste is geringd op 28 juni 2023.

Broedbiologie van de kerk- en steenuil

Zowel de kerkuilen als de steenuilen leggen om de dag een ei. De steenuil begint te broeden als het laatste ei is gelegd. Daarom zie bij de steenuiljongen geen grote leeftijdsverschillen in de broedcyclus. De jongen van de steenuilen vliegen uit na 30 dagen. Ze blijven nog wel een aantal dagen bij de kast, maar daarna gaan ze hun eigen weg.

De kerkuil begint direct te broeden als het eerste ei is gelegd. Daar zien we dus wel grote leeftijdsverschillen. Ga maar even na: als er 5 eieren zijn zit er al ongeveer 8 dagen verschil tussen het eerste en het laatste jong. Hoe meer eieren er zijn gelegd hoe groter het broedverschil. Het jong dat het eerst uit het ei is gekropen, krijgt uiteraard direct voedsel, en begint gelijk te groeien. Daarnaast eist het oudste (grootste) jong het meeste voedsel op. Dit geeft grote groeiverschillen tussen de jongen onderling. Bij gebrek aan muizen, kan dit er toe leiden, dat het jongste kuiken door de anderen opgepeuzeld wordt. De kerkuiljongen hebben een veel langere nesttijd dan de steenuiljongen.

De vlieg oefeningen beginnen pas rond de 50 dagen en voordat ze het nest/de kast verlaten zijn ze $\pm$ 70 dagen oud.

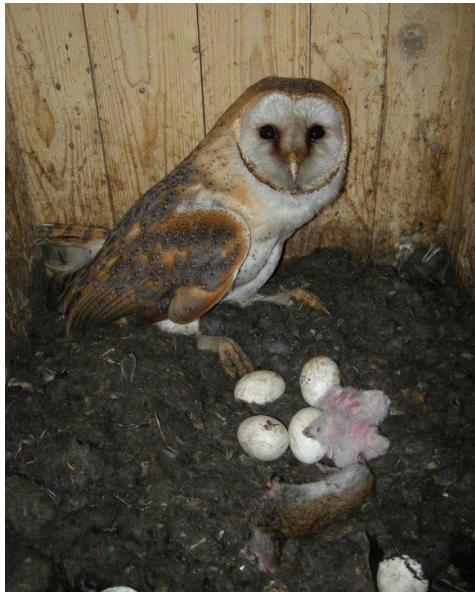
De broedbiologie heeft invloed op wanneer de jongen geringd kunnen worden. De steenuiljongen kunnen tussen de 14 en 28 dagen worden geringd en vereist een strakke planning voor het ringen. Voor je het weet, ben je te laat en zijn ze letterlijk gevlogen. De kerkuilen kunnen tussen de 20 en 45 dagen worden geringd. Daar hebben we wat meer speling.

Voor zowel steenuilen als kerkuilen geldt dat ze honkvast zijn. Dat betekent dat door de jaren heen veelal dezelfde kasten bezet zijn.

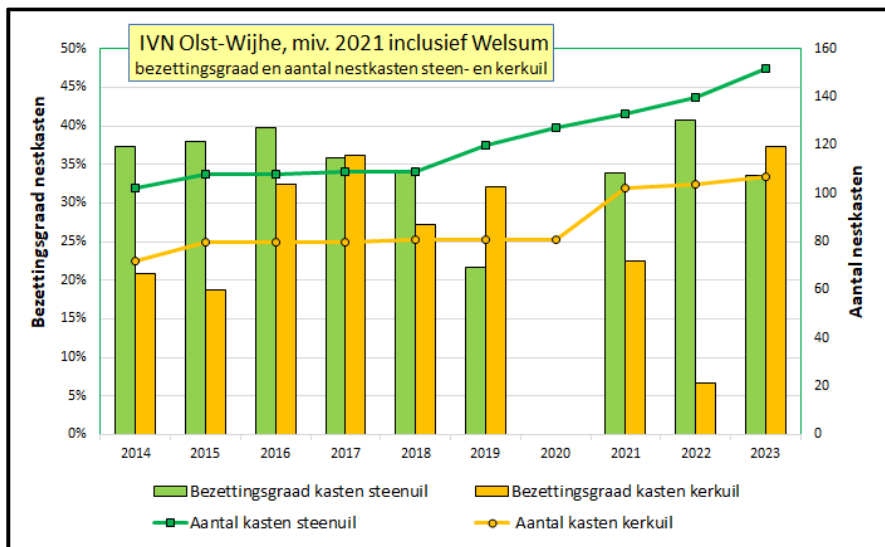
Onder de bezielende leiding van Jan van Dijk zijn we in 2005 begonnen met het plaatsen van kasten en het monitoren van de uilen. Door de jaren

Kerkuil

© A. Eikenaar

heen zijn er heel wat kasten bijgekomen. Ondanks het wisselende beeld heeft het bijplaatsen van kasten zeker nut, zie onderstaande grafiek. De bezetting is de laatste jaren gemiddeld toegenomen dan wel redelijk op peil gebleven.

Door de provincie Overijssel werden we als werkgroep prettig verrast. We ontvingen de Groene Overijsselse Vrijwilligersprijs 2023. Een leuke opsteker!

Hans de Jonge.

Jaarverslag Vogels 2023

Vogelwaarnemingen

Net als andere jaren zet ik de meest bijzondere waarnemingen ook voor 2023 op een rijtje.

Heel bijzonder is natuurlijk dat een zeearendenpaar gebroed heeft op een nest bij Windesheim, hoewel dat eigenlijk niet als waarneming op deze plek hoort. Wat wel terecht te melden is, is dat hierdoor de zeearenden vaker, soms ook 2, een enkele keer 3 stuks, hier bij de IJssel waargenomen worden. Naast de zeearend werd ook de visarend gespot. De ransuilen, nu meestal 6 stuks, in de treurwilg tegenover de hoofdingang van het Weijtendaal hebben dit jaar ook weer deze boom als roestplek uitgekozen. De casarca wordt steeds vaker gesignaleerd op verschillende plekken, evenals de doodaars. De groenling wil ik hier melden, omdat deze door ziekte o.a. het Geel erg is afgenomen. Langzaamaan wordt hij weer wat meer gesignaleerd. Ook de merel zie je

weer meer, na zwaar getroffen te zijn door o.a. het Usutu virus. De koperwiek en de kramsvogel werden ook weer veel gezien in grote groepen al of niet bij elkaar.

De slechtvalk broedde ook dit jaar weer op de schoorsteen bij de steenfabriek in Fortmond. De boomvalk broedt ook in onze contreien. Van de wilde zwaan werd een groep van 15 waargenomen. En aalscholvers, soms in grote groepen van 40 tot 250 exemplaren op de Boskamp, regelmatig op dezelfde plek de boomklever. De goudvink en appelvink zijn ook altijd leuk. De havik is op een nest met 2 jongen gezien en 6 holenduiven samen met 8 houtduiven aan de Lierderholthuisweg. Een langere tijd hebben 12 paartjes krakeend op de plas bij de pont gezeten. De mandarijneend komt soms ook langs. Gelukkig ook de patrijs, al is het heel incidenteel. De rode wouw lijkt zelfs in aantal toe te nemen en de sperwer pakt soms een vogel ergens in een tuin. De raaf werd Onder de Gelder verschillende keren gezien en vooral gehoord met zijn kenmerkende geluid. De roodborsttapuit is ook een bijzondere waarneming evenals de spotvogel en van de bosrietzanger werd een paartje met jong gezien en de grauwe vliegenvanger is ook opvallend. De wielewaal geeft altijd een verheugde reactie als iemand die heeft gehoord of gezien. Iemand heeft 20 toendrarietganzen gezien bij de Wolbroeken in Olst. De watersnip, de waterral, de kleine plevier, het witgatje, de groenpootruiter, de oeverloper zijn incidenteel waargenomen. Ook de wulp, tureluur en de grutto komen gelukkig nog voor al is het veel minder. En het kleurrijke ijsvogeltje werd her en der gezien.

Het computerprogramma, gemaakt door Kees Bleijenberg, waarmee hij alle vogelwaarnemingen controleert, groepeer, sorteert en daarna de opgemaakte tekst voor de Grutto maakt, werkt goed, is sneller en er is minder kans op fouten.

Bedankt voor alle meldingen!

Ik hoop dat het begrijpelijk is, dat ik niet alle - meer gewone - waarnemingen opneem. Als meer mensen waarnemingen doorgeven, is dat erg fijn. Mail ze maar naar: vogelwaarnemingen@ivn-olst-wijhe.nl.

Elly Luttkholt.

Bosanemonen Olst-Wijhe

Wie heeft er iets tegen bosanemonen? Het is moeilijk voor te stellen, want ze zijn mooi en bescheiden tegelijk. Misschien maakt een enkel bloemetje niet veel indruk, maar een heel veld bloeiende bosanemonen kun je moeilijk over het hoofd zien en zal niemand onbewogen laten. Met een voorjaarszonnetje en de eerste voorjaarsinsecten is het echt een feest om naar te kijken. Ze bloeien al vroeg in het jaar, wanneer maar weinig andere soorten bloeien. Ze breiden zich wel uit, maar nooit te snel, en als

je in je tuin al een plek zou hebben, waar bosanemonen een andere soort overheersen, is dat alleen maar iets om je over te verheugen. Begin 1900 verschilden botanici van mening of bosanemonen wel inheems waren. Dat zulke mooie bloemetjes in Nederland inheems waren, konden veel botanici zich niet voorstellen. Als ze ergens bosanemonen zagen in tuintjes, dan werd gedacht dat die langs de weg uit de tuintjes iets verderop waren ontsnapt. Totdat gevraagd werd aan de bewoners hoe die bosanemonen in hun tuin kwamen. Het antwoord was dan: die hebben we uit de berm gehaald en in de tuin gezet.

Bosanemonen

© L. Kruit

Als de bosanemonen bloeien is er nog geen blad aan de bomen, zodat er volop licht op de grond valt. Een beetje afhankelijk van het weer, bloeien ze vanaf eind maart tot eind april. De intensiteit van het licht is in die tijd erg hoog. De bodem is in het voorjaar vochtig, zodat de omstandigheden voor zo'n klein, kwetsbaar plantje goed zijn. Wie weleens voorzichtig een stukje heeft losgepeuterd, zal hebben gezien, dat een plek met bosanemonen bestaat uit een vlechtwerk van dunne, kwetsbare wortelstokjes, die vlak onder de grond groeien. Aan deze horizontale wortelstokjes zitten de echte wortels, zeer dunne draadjes die verticaal naar beneden groeien en voor de water- en voedselvoorziening zorgen. Dat alles is heel kwetsbaar voor betreden of berijden, waardoor een groeiplaats gemakkelijk wordt verstoord en verdwijnt. Bovendien zaait een bosanemone zich niet overvloedig uit, zodat een groeiplaats die verdwijnt door verstoring, meestal voorgoed verdwenen is.

Bosanemonen worden door allerlei insecten bestoven, maar ze doen ook aan zelfbestuiving. In de bloeitijd vliegen er nog niet veel insecten, dus zelfbestuiving is een goede noodoplossing. Na de bloei wordt het zaad gevormd. Het is leuk om de ontwikkeling van bloem naar zaad te volgen. Bosanemonen hebben een paar eigenschappen, die niet iedereen bekend zijn, maar toch makkelijk zijn te volgen. De knop is bij opkomst in het voorjaar naar beneden gebogen. Dat wil zeggen, dat ze niet hangt, maar naar beneden wijst. Als ze wordt afgeplukt en omgedraaid, zie je, dat de

knop gewoon in de zelfde stand blijft staan. Dat komt goed uit. Bosanemonen groeien in dichte groepen, die meestal volop bloeien. De knoppen staan dicht bij elkaar. In het bos ligt blad op de groeiplaatsen, vaak in lagen op elkaar gekleefd. Als de knoppen nu verder groeien, richten ze zich omhoog en oefenen naar boven druk uit op de laag afgevallen blad. Daarbij wordt het blad opgetild. Dan kan de wind eronderdoor waaien, het blad waait weg en de planten komen in het licht. Bosanemonen hebben nog een bijzondere eigenschap die niet zo snel opvalt. De bloemen zijn overdag open en gaan 's nachts dicht om het stuifmeel te beschermen, zoals ook bij regen. De bloemdekbladen bestaan uit cellagen. Dat de bloemen 's avonds dicht gaan, wordt veroorzaakt doordat de buitenste cellaag groeit en de binnenste niet. Dan sluit de bloem zich. Het omgekeerde gebeurt als het dag wordt. De bloemen gaan open doordat de binnenste cellaag groeit en de buitenste niet. Het zal duidelijk zijn, dat de bloembladen hierdoor in zijn geheel groeien. Dat is tijdens de bloei goed te zien. Het is een oplossing, even simpel als doelmatig en elke uitvinder zou hier trots op zijn. De groei van

die bloembladen kun je meten met een lineaal. In de loop van de bloei worden de bloembladen meestal aan de buitenkant steeds meer paars, maar sommige blijven gewoon wit. De stengel van de plant groeit na de bloei nog flink door. Voor wie elke dag ongeveer dezelfde route wandelt en daarbij bosanemonen tegenkomt, is het een kleine moeite om daar even

© L. Kruit
Bosanemoon,
speenkruid (geel
bloeiend) en kleefkruid
en fluitenkruid {niet-
bloeiend}

stil te blijven staan en te kijken hoe de bosanemonen zich in de loop van het voorjaar ontwikkelen. Dan is meteen duidelijk, dat de plant na de bloei niet helemaal

verdwenen is. Zodra het zaad rijp is valt het af. De plant sterft na korte tijd bovengronds af. Ook dan is ze niet helemaal verdwenen, want de wortels onder de grond zitten er altijd en pas het volgende voorjaar beginnen ze weer te groeien. Ik zou zeggen: gedenk de wortels, het hele jaar, want ze zijn net zo belangrijk als de rest van de plant. Omdat bosanemonen zulke fijne wortels hebben, zijn ze deze tijd kwetsbaar. Ze zijn voor iedereen onzichtbaar geworden en dus kan er onopzettelijk toch overheen gelopen en gereden worden.

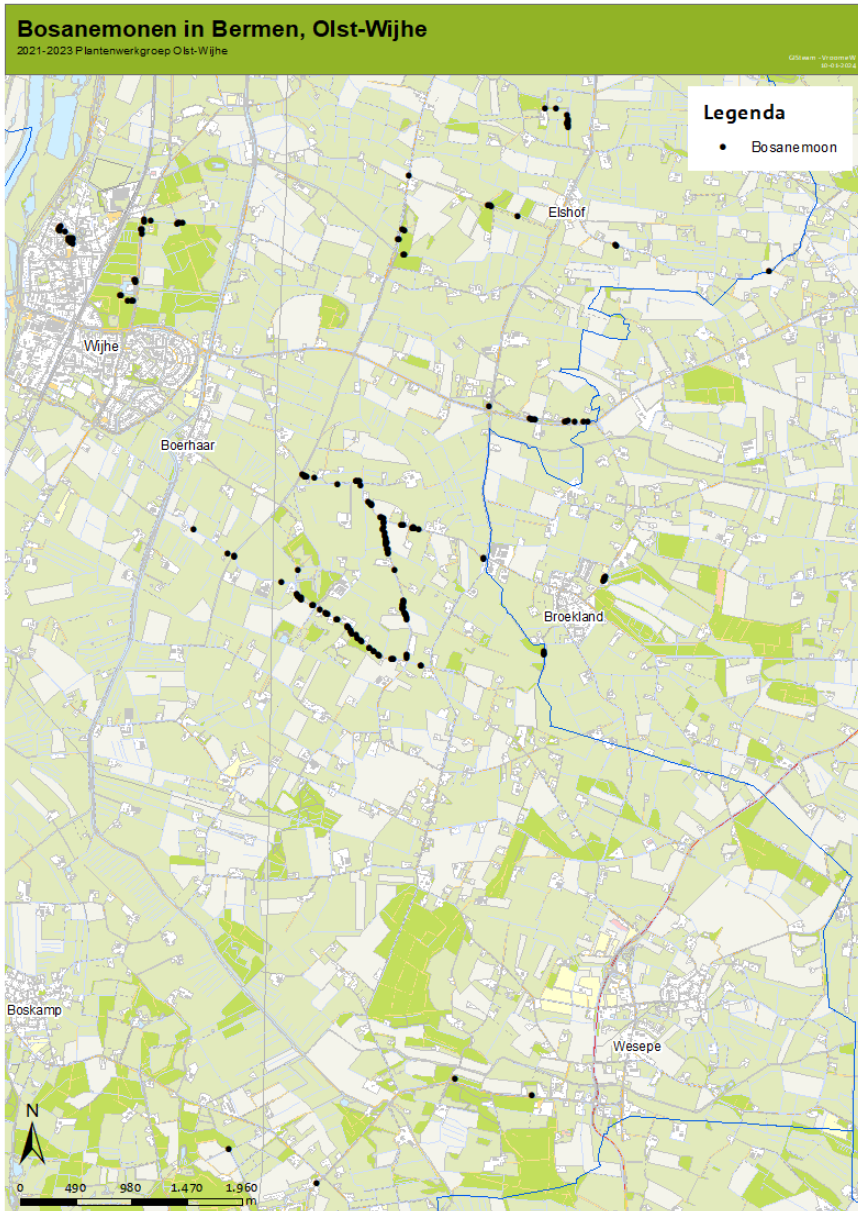
Bosanemonen zijn niet erg zeldzaam, maar komen zeker niet willekeurig overal voor. De bodem moet voedselrijk zijn en niet te zuur. Ze groeien niet op heel schraal zand en niet op zware klei. Ze komen vooral voor in oude bossen met een goed verteerde strooisellaag, die vooral niet te dik mag zijn. En te droog is ook niet goed. Ze groeit in soortenrijke loofbossen op een voedzame bodem. Andere soorten in deze bossen zijn klimop, bosviooltje en speenkruid en vooral ook stinseplanten. Al met al is het dus aan te bevelen om groeiplaatsen van bosanemoon goed te beschermen.

Tussen Boerhaar en Broekland groeien in veel bermen bosanemonen. Deze groeiplaatsen hebben ogenschijnlijk niets gemeen met de hierboven genoemde groeiplaatsen. Ooit zullen langs de wegen houtwallen of struiken en bomen hebben gestaan. Dat is te zien op de oude kaarten op de site Topotijdreis. Bovendien waren er veel meer onverharde wegen, zodat er minder inspoeling van bijvoorbeeld meststoffen naar de bermen was. Het is verbazend, dat deze bosanemonen hier zolang hebben standgehouden. De bodem in de bermen waar deze bosanemonen groeien, is te veel verrijkt door meststoffen, waardoor er grote, snelgroeïende, ruige soorten gaan groeien, waartussen de bosanemonen moeilijk stand kunnen houden. Veel bosanemonen staan er tussen grote vossenstaart, een productief en groot gras, dat al vroeg in het jaar groeit en bloeit. Een andere ruigtesoort is bijvoorbeeld grote brandnetel. Normaal gesproken zouden de bosanemonen al lang verdrongen moeten zijn. In de tijd van de inventarisatie van de bosanemonen, was dit gras al minstens kniehoog.

Het is zaak om ervoor te zorgen, dat de groeiplaatsen niet worden omgespit, vergraven of anderszins verstoord. De planten staan de langste tijd van het jaar niet boven de grond. Daarom kunnen ze ongemerkt verdwijnen. Als een dergelijke berm ieder jaar heel vroeg wordt gemaaid, is dit schadelijk voor de groeiplaats. Maar helemaal niet maaien ook, want dan treedt binnen één of twee jaar verruiging op.

Bosanemoon is een inheemse plantensoort. Bij gespecialiseerde plantenkwekers zijn wilde planten, ook bosanemonen, te koop. Als je liever niet elke dag gaat wandelen om bosanemonen te bekijken, kun je

ze ook in de tuin proberen te laten groeien. En wie al bosanemonen in de berm voor het huis heeft hoeft helemaal niets te doen, die hebben veel geluk!

Bomen planten

Op het ogenblik is het heel populair om in allerlei bermen bomen te planten. Dat is een goede zaak, maar het is aan te bevelen eerst te kijken of op die plekken bosanemonen staan. Het inzaaien van mengsels van eenjarige planten, die op deze plekken niet thuishoren, is evenmin aan te raden, want daarvoor worden de bermen eerst omgeploegd. Daardoor zullen groeiplaatsen van bosanemoon verdwijnen. Ook als door omstandigheden regelmatig mest in een berm terecht komt, zullen de bosanemonen verdwijnen. Niet omdat ze direct doodgaan aan mest, maar door vermesting gaan soorten als grote brandnetel, braam en andere snelgroeïende soorten overheersen en die verdringen de bosanemonen en andere eventueel gevoelige soorten. Het planten van bomen is een goede mogelijkheid om de omstandigheden voor bosanemonen in de loop van jaren te verbeteren. De bomen gaan voor schaduw zorgen, ze nemen voedsel op waardoor de bodem verschraalt en de vermesting wordt tegengegaan. Waar tussen de groeiplaatsen genoeg ruimte blijft om een kleine boom, liefst een zomereik, te planten, kan hiermee een proef worden gedaan. Op de kaarten is te vinden waar deze plekken zijn. Ook kunnen de kaarten worden gebruikt om in de loop van de tijd te vergelijken of de bosanemonen zijn toe- of afgenomen.

Inventarisatie 2021, 2022 en 2023

De plantenwerkgroep van het IVN Olst-Wijhe heeft bosanemonen in de bermen in kaart gebracht. De waarnemingen zijn met behulp van het programma OBSmapp ingevoerd op Waarneming.nl. Hiertoe worden met een smart- of I-phone in het veld de groeiplaatsen met een GIS-programma, eenvoudig, maar nauwkeurig op de juiste plek gezet. Deze waarnemingen kunnen digitaal verder worden verwerkt, zodat ze op een kaart kunnen worden uitgeprint. Zie kaart.

De bosanemonen in de bermen zijn gekarteerd, omdat hier werkzaamheden door de gemeente worden uitgevoerd. Met behulp van deze kaart kan iedereen alle groeiplaatsen binnen de gemeente vinden. Op enkele plaatsen zijn in bossen ook bosanemonen gekarteerd. Bovendien kan in het programma Waarneming.nl nog verder uitvergroot worden en het aantallen exemplaren en de groeiplaatsen worden opgezocht en bekeken.

Leonieke Kruit.

Bioblitz

1000 wilde dieren- en plantensoorten in je eigen tuin en omgeving spotten is hot!

OPROEP voor opzetten project BIOBLITZ

IVN Olst-Wijhe wil verjongen! Dat willen we doen met een toffe BioBlitz, waar jong én oud aan mee kunnen doen. Wil je ook op jacht in de natuur met je app om allerlei soorten plantjes en beestjes te vangen? Dan zijn we op zoek naar jou. Jij en mogelijk nog iemand gaan (samen) een nieuw project opstarten voor alle leeftijden, met de focus op je eigen groep van 18 tot 30+. Je vindt het leuk om via digitale wegen iets op te zetten voor en met anderen die ook bij de natuur betrokken willen raken. Met inzet van techniek en een simpele app ga je 'op jacht' met je leeftijdgenoten.

Kijken naar de natuur en met een foto verschillende soorten 'vangen' stimuleert enorm. Als je eenmaal begint met verzamelen, dan wil je meer. Je zult merken dat je interesse en je kennis al snel toenemen..... Onder een hoekje met dode bladeren voelt een egel zich al snel thuis. Libellen vliegen graag in de buurt van een vijver en een mol houdt met zijn gangen de bodem gezond en waterdoorlatend. Samen met veel andere dieren zorgt een mol voor een gezond ecosysteem voor mens en dier. Dat is hard nodig. Want wilde dieren en planten hebben het zwaar in een omgeving die steeds meer is versteend. Wij

kunnen de biodiversiteit vergroten, alleen al door in onze eigen tuin een handje te helpen. Als jij degene bent die dit kunt en wilt opzetten, dan help je de natuur in jouw eigen omgeving enorm, en je houdt er nog vrienden aan over ook!

Bioblitz houdt in dat je zoveel mogelijk mensen betreft bij het waarnemen van zoveel mogelijk soorten dieren en planten, in je eigen omgeving. Die waarnemingen leggen jullie vast op Waarneming.nl. Zo krijg je steeds beter in kaart wat er in je omgeving voor natuur aanwezig is, en hoe bijzonder dat is! Zie ook op Waarneming.nl/bioblitz. Je kunt het zo uitgebreid doen als je wilt.

Op verschillende plaatsen zoals in Deventer en Hardenberg, is het een succes. Het blijkt dat mensen op deze manier warm lopen om steeds meer waar te nemen in hun omgeving. Die waarnemingen hebben ze

zowel in het buitengebied als in de stad, in openbaar terrein of in hun eigen tuin gedaan.

De waarde van deze gegevens zitten ook in de zichtbaarheid van relatieve soortenrijkdom, gekoppeld aan specifieke natuurwaarden. Bijvoorbeeld: op een gemaaid grasveld komen twee soorten insecten voor, op een niet gemaaid bloeiend terreintje 200. Zo kun je simpel de effecten van beheer laten zien.

Deze waarde heeft nog veel meer potentie – voor de Groene Loper-initiatieven, voor de gemeente, terreinbeheerders, tuinbezitters, scholen met en zonder groen speelterrein, en natuurlijk jullie zelf als initiatiefnemer.

Je kunt samenwerken met Waarneming.nl, door daar je Bioblitz in te richten. Waarneming.nl heeft in principe voor alle Nederlandse gemeentes een bioblitz aangemaakt.

Ben je geïnteresseerd om op een manier waar jij handig in bent en lol in hebt, dit project op te zetten, neem dan contact op met de voorzitter van IVN Olst-Wijhe, Elly Lutikholt voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl. Zij kan je ook verder wegwijs maken en informatie geven.

Elly Lutikholt.

Heemtuinplant uitgelicht

Grote en Kleine pimpernel

Sanguisorba officinalis en *Poterium sanguisorba* subsp. *Sanguisorba*
In de heemtuin hebben we twee soorten “pimpernel” staan. Dit zijn inheemse planten die behoren tot de rozenfamilie. Op de zandberm staat de kleine pimpernel en in de berm langs de sloot staat de grote pimpernel. Deze planten zijn beiden een bijzondere verschijning. De bloemetjes zijn bolletjes net als een grote peperkorrel. De Nederlandse naam van deze planten komt van het Latijnse *Piperinus*, wat lijkt op het woord piper, oftewel peper (korrel). De grote pimpernel heeft prachtige donkerrode bloemen en de kleine pimpernel groenige bloemen.

De Latijnse naam *Sanguis* betekent bloed en *sorba* betekent opslurpen of absorberen. De plant wordt dan ook ‘bloedkruid’ genoemd, omdat het bloedstelpend is. Daarom slaat de volgende spreuk op deze plant: “Drink brunel en pimpernel dan sterft men niet zo snel”. De brunel is ook bloedstelpend. Het verhaal gaat dat soldaten in de Middeleeuwen voor de strijd een aftreksel van de pimpernel namen, zodat ze in de strijd niet zouden sterven aan bloedverlies.

De kleine pimpernel houdt van kalkhoudende droge grond, vandaar dat deze plant het goed doet op onze zandberm. En de grote pimpernel houdt van zonnige gemengde grond.

De grote pimpernel trekt bijen, hommels en kevers aan en is een

Grote pimpernel

© A. vd Veen

waardplant voor het pimpernelblauwtje, een vlindersoort. Toevallig hoorde ik deze week op de radio een verhaal over dit vlindertje, waarvan de rupsen zich, nadat ze zo'n 4 weken van de pimpernel gegeten hebben zich in een mierennest van moerassteekmieren vol eten met mierenlarven. Ze verpoppen zich in het mierennest en komen in juli tevoorschijn, waarna ze weer eitjes leggen op de pimpernel. Dit vlindertje is zeer zeldzaam. De kleine pimpernel komt oorspronkelijk uit het Middellandse zeegebied, maar groeit tegenwoordig in gematigde streken van

Europa en Amerika. De bovenste bloemen zijn vrouwelijk en de onderste mannelijk. De bloemen worden bestoven door de wind.

De zaden kiemen het beste met hulp van koude nachten. De jonge blaadjes zijn een overheerlijke aanvulling voor een gemengde salade en hebben een komkommerachtige smaak.

Annet van der Veen.

Vogelwaarnemingen in Olst-Wijhe

1 december 2023 – 1 februari 2024

De gebruikte afkortingen: BuH = Buitenwaarden Herxen; BuO = Olsterwaarden; BuW = Buitenwaarden Wijhe/Surfplas; BvL = Boskamp, van Laakstraat; DuW = Duursche waarden, vanaf Mottenhuisje tot Fortmond; Fm = Fortmond (steenfabriek); Rw = Roetwaarden, na camping het Haasje. Tussen () staat het aantal vogels.

Aalscholver: 28-12 Krijtenberg Wijhe (3).

Appelvink: 20-1 Jan Meesterweg (1 v).

Bergeend: 18-1 BuW (1 m, 1 v); 25-1 BuW (1 m, 1 v); 27-1 BuW (3).

Boomklever: 13-12 't Anem (1); 17-1 BvL (1).

Boomkruiper: 13-12 in een boom aan de Brabantsewag (1).

Brilduiker: 30-1 Tichelgaten (1).

Buizerd: 2-12 Eikelhof, Bevrijdingsweg (1); 18-1 BuW (3); 20-1 BuW (1).

Dodaars: 4-12 Boskamp, Zandwetering Koekoeksweg (1); 11-12

Soestwetering Rietbergweg Wijhe (3); 23-12 Soestwetering

Boerhaarseweg (1).

Ekster: 28-1 Veerstraat Wijhe (7).

Gaai: 1-12 BvL (1); 2-12 BvL (1); 5-12 BvL (2); 6-12 BvL (1); 11-12 BvL

(1); 26-12 BvL (1); 12-1 BvL (1).

Goudhaan: 29-1 BuW (2).

Groene specht: 25-12 Oranjelaan (1); 20-1 Oranjelaan (2).

Groenling: 22-12 BvL (2); 11-1 BvL (1); 17-1 BvL (1); 28-1 tuin Veerstraat Wijhe (5).

Grote bonte specht: 2-12 Eikelhof, Bevrijdingsweg (4); 3-12 BvL (1 v); 3-12 BvL (1); 5-12 BvL (2 m, 1 v); 13-12 BvL (1); 16-12 BvL (1 v); 21-12 BvL (1 v); 28-12 BvL (1 v); 29-12 BvL (1 m); 30-12 BvL (1 m); 31-12 BvL (1 v); 3-1 BvL (1 m, 1 v); 4-1 BvL (1); 9-1 BvL (1 m); 11-1 BvL (1); 15-1 BvL (1); 18-1 BvL (1 v); 19-1 BvL (1 m, 1 v); 20-1 BvL (1 v); 22-1 BvL (1 v); 23-1 BvL (1 v); 24-1 BvL (1).

Grote Canadese gans: 25-1 BuW (30).

Grote zaagbek: 11-1 Soestwetering Boerhaarseweg (1); 27-1 BuW (1 m).

Heggenmus: 25-11 BvL (1); 26-11 BvL (1); 29-11 BvL (1); 1-12 BvL (1); 2-12 BvL (1); 15-1 BvL (1); 16-1 BvL (1); 17-1 BvL (2); 19-1 BvL (2).

Houtduif: 2-12 BvL (1); 6-12 BvL (2).

IJsvogel: 20-1 Zandwetering t.h.v. Diepenveen op steiger (1).

Kauw: 18-1 BvL (1).

Keep: 28-1 tuin Veerstraat Wijhe (1).

Kievit: 25-1 uiterwaarden Olst (500); 27-1 BuW (18).

Kleine zilverreiger: 13-1 Wijhe, Leugenshorst (1).

Knobbelzwaan: 29-1 Withuisweg (28).

Koolmees: 26-11 BvL (2); 29-12 BvL (2).

Krakeend: 18-1 BuW 20; 25-1 BuW (20 paren).

Kramsvogel: 10-12 BuW (19).

Kuifeend: 10-12 BuW (90); 11-1 Soestwetering, Boerhaarseweg (1); 13-1 Soestwetering, Boerhaarseweg (5); 14-1 Soestwetering, Boerhaarseweg (5); 25-1 BuW (80); 28-1 de Wolbroeken (13).

IJsvogel

© A. Wiegink

Merel: 25-11 BvL (2); 27-11 BvL (2); 29-11 BvL (2); 30-11 BvL (1); 2-12 BvL (2); 3-12 BvL (1); 4-12 BvL (3); 5-12 BvL (3); 20-12 BvL (3); 2-1 BvL (3); 5-1 BvL (2); 6-1 BvL (3); 11-1 BvL (3); 13-1 BvL (2); 15-1 BvL (3); 16-1 BvL (1 m, 3 v); 17-1 BvL (2); 18-1 BvL (1 m, 3 v); 20-1 BvL (5 v); 23-1 BvL (3 v); 24-1 BvL (1 v).

Nonnetje: 25-1 Uiterwaarden Olst (1 m).

Ooievaar: 29-1 Rijksstraatweg op het nest op de paal voorbij Olst (2); 29-1 BuO (2).

Pimpelmees: 26-11 BvL (3) 20-12 BvL (6).

Putter: 4-12 Olst, Terstegetuinen (9); 8-2 Olst-zuid (20).

Raaf: 11-12 Gelder (1); 3-1 BuW (1).

Ransuil: 13-12 in een boom voor het Weijtendaal (7).

Roodborst: 25-11 BvL (1); 29-11 BvL (1); 30-11 BvL (1); 1-12 BvL (1); 2-12 BvL (1); 4-12 BvL (1); 4-12 Terstegetuinen in Olst (1); 5-12 BvL (1).

Smient: 25-1 BuW (50).

Sperwer: 23-12 Krijtenberg Wijhe (1); 2-1 Goudvink Olst (1) overvliegend.

Staartmees: 1-1 Anem (3).

Steenuil: 29-11 Olst, Kleistraat (2) gehoord; 2-12 Middel, Stapelhaarspad (1).

Torenvalk: 4-12 Olst, Terstegetuinen (1); 14-1 Wijhe, Raalterweg (1); 22-1 BuW (2).

Vink: 25-11 BvL (1 v); 27-11 BvL (1); 29-11 BvL (1); 30-11 BvL (1); 1-12 BvL (2); 2-12 BvL (1); 13-12 BvL (3); 20-12 BvL (3); 26-12 BvL (4); 28-12 BvL (4); 2-1 BvL (2); 3-1 BvL (2); 6-1 BvL (4); 11-1 BvL (2); 17-1 BvL 2: 19-1 BvL (2); 20-1 BvL (2); 22-1 BvL (2).

Waterhoen: 15-1 Boerhaar, Soestwetering (4).

Watersnip: 9-1 BuW (1).

Wilde zwaan: 25-1 BuW (2).

Zeearend: 23-1 Hengfordervaarden Olst (2) Overvliegend; 25-1 Hengfordervaarden (1) in een boom.

Zilverreiger: 29-11 Olst Kleistraat (1); 29-11 Olst, Terstegetuinen (1); 1-12 Wetering, Onder de Gelder (1); 25-1 BuW (20).

Sperwer met turkse tortel © H. Spanjers

Er zijn 47 vogelsoorten waargenomen door 8 waarnemers: Henk Spanjers, Marijke Berendsen, Claudia van de Leur, Elly Luttikholt, Marth van Roij, Elly Smink, Willem Denekamp en Alfons Wiegink.
Contactadres vogelwaarnemingen: vogelwaarnemingen@ivn-olst-wijhe.nl.

Vogel van het jaar 2024

De huismus (*Passer domesticus*)

Sovon en Vogelbescherming hebben dit jaar de huismus gekozen als vogel van het jaar 2024!

Iedereen heeft ongetwijfeld ooit wel eens een huismus gezien. In de meeste gemeentes vind je wel meerdere populaties terug van de huismus. Toch kwam de huismus op de Rode Lijst van bedreigde broedvogels terecht. Nadat we eind vorige eeuw veel mussen zijn kwijtgeraakt doen ze het de laatste jaren weer wat beter. De populatie is nu stabiel of neemt zelfs licht toe, maar het zijn er nog steeds veel minder

dan pakweg 20 jaar geleden. In het Jaar van de Huismus willen we onderzoeken wat we kunnen doen om ze te helpen. En we gaan iedereen enthousiast maken over deze leuke vogels. Want wie wil er nou

geen gezellig kwetterende en tsjilpende beestjes in de tuin?

De huismus is meestal te vinden in de buurt van (oudere) huizen, gebouwen of boerderijen, in een groene omgeving. Bij voorkeur een rommelige indeling waar struiken, bomen, groene en grijze open ruimte, waterpartijen en schuil- en nestmogelijkheden in elkaars buurt liggen. Huismussen zijn koloniebroeders. Een gezonde kolonie bestaat uit een 20-tal paartjes. Nesten worden gemaakt in gaten en kieren van gebouwen, onder dakpannen en in mussenloften. Ze zijn dus volledig afhankelijk van menselijke bebouwing. Huismussen gebruiken vaak meerdere jaren hetzelfde nest.

Het dieet van een huismus bestaat voornamelijk uit zaden, tafelrestjes en in mindere mate insecten. De jongen worden bijna uitsluitend gevoed met insecten, waaronder heel veel bladluizen.

Ze broeden in de periode april-september, 2 tot 3 maal per jaar en leggen dan 4 tot 6 eieren.

Meer info vind je op vogelbescherming.nl/actueel/bericht/jaar-van-de-huisumus

Bron: Vogelbescherming.

Ter info

Huishoudelijk reglement 2022 is te vinden op ivn.nl/afdeling/olst-wijhe.

Grutto digitaal Wil je de Grutto voortaan digitaal ontvangen? Stuur dan een bericht naar ans@ivn-olst-wijhe.nl. Zo help je mee om het milieu, papier, én kosten te besparen.

Disclaimer Het plaatsen van teksten in de Grutto betekent niet dat de redactie en het bestuur de inhoud daarvan onderschrijven. Deze komt geheel voor rekening van de auteur(s).

Vertrouwenscontactpersoon Bent u slachtoffer of getuige van ongewenst gedrag of een strafbaar feit bij een activiteit van onze IVN-afdeling, dan kunt u dit melden bij vertrouwenscontactpersoon Jack van Liesdonk tel. 06-37324798 en/of vertrouwenscontactpersoon@ivn-olst-wijhe.nl. Geef dan gelijk even aan dat het om een melding van ongewenst gedrag gaat.

LET OP: als het klachten over of signalen van seksueel misbruik betreft, dan is het melden hiervan zelfs verplicht!

Donatie aan IVN Olst-Wijhe

Wilt u een donatie doen aan onze afdeling? Dat kan op NL32 RABO 0373 0240 37 t.n.v. IVN De Grutto, Herxen 14, 8131 PG Wijhe.

IVN Olst-Wijhe en belastingaftrek

IVN Olst-Wijhe is door de belastingdienst, al vanaf 1 januari 2008, geregistreerd als een ANBI-instelling. Registratienummer (RSIN) 816635286. ANBI staat voor Algemeen Nut Beogende Instelling.

Giften aan een ANBI-instelling kunnen een aftrekpost zijn voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst met een minimale looptijd van 5 jaar. Voor periodieke giften geldt geen drempelinkomen of maximaal aftrekbaar bedrag.

Meer informatie? Zie de website van de belastingdienst. Wilt u van de regeling gebruik maken? Neem dan contact op via penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl.

Langstraat 8 Tel. 0570-521290
8131 BC Wijhe Fax 0570-524141

Het IVN werkt aan een duurzame samenleving. Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert. Daarom laten wij jong tot oud de natuur dichtbij beleven. We verbinden hen met groene initiatieven rond natuur en maatschappelijke thema's zoals voeding, gezondheid en energie.

Verspreid over Nederland heeft het IVN zo'n 170 plaatselijke afdelingen met ca. 20.000 leden. In Amsterdam is het landelijke kantoor gevestigd. De afdelingen werken per provincie samen en organiseren leuke en leerzame activiteiten, voor jong en oud zoals: excursies, cursussen, tentoonstellingen en lezingen. In hun eigen omgeving zijn IVN-vrijwilligers regelmatig betrokken bij gemeentelijk overleg over natuuronderwerpen en verzorgen ze natuurlussen in het basisonderwijs.

Advertentieruimte in de Grutto voor ???

Hele pagina € 35,- per jaar
Halve pagina € 25,- per jaar
Kwart pagina € 20,- per jaar

Informatie: Michiel Faber, penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl

Sponsors

IVN Olst-Wijhe

en

Heemtuin Veermans Hof IJssel flora

Brandweer Wijhe
Landgoed de Gelder
Gemeente Olst-Wijhe

Landschap Overijssel
Zorgboerderij 't Hamel